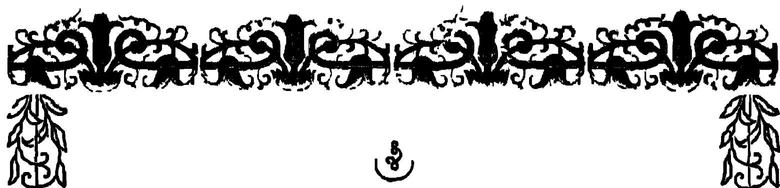

విజయ విలాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీ జానకీమనోహర
పూజాంచితపాదపయోజపోష్యాఖిలది
గ్రాజ సకలార్థిజనని
ర్వ్యాజకృపా యచ్యుతేంద్రరఘునాథమణీ. 1

తే. అవధరింపు కథాకర్ణనాతివేల, హర్షులైనట్టిదివ్యమహర్షులకును
తతసమస్తపురాణకథాశతాంగ, సూతుఁ డై విలసిల్లెడుసూతుఁ డనియె. 2

ఉ. ఆచెలువంపురాకొమరుఁ డంత వయస్యునిఁ జూచి యింపుతో
నీచతురత్వ మీవినయ మీ యుచితజ్ఞత యెందు నేని యాం
జూచితె మైత్రికిం దగినచో టగు శోభనపుం బ్రసంగమున్
సూచన సేసి రాజు మది చొప్పెఱుఁగన్ వలదా విశారదా 3

మ. అనినన్ మీమదిలోఁ దలంచినది మే లౌ సిద్ధసంకల్పు లీ
రని యావేళ నా చిత్రవాహనుఁడు గొల్వై యుండఁగాఁ బోయి యా
యన రా రమ్మని గారవించి సుముఖుం డై రాజు గా రిప్పుడే
మనినా రెయ్యది వార్త యంచుఁ బయిపై నాసక్తితోఁ బల్కఁగన్. 4

అవనితలేంద్ర మావిభునివార్త మ దేమని విన్నవింతు సం
స్తవ మొనరించి రింతవడి సామిచరిత్రము వేయినోళ్ళ వ
ర్ణవపతితోడ బాంధవ మొనర్చినమాధవు లీఁ దారు బాం
ధవ మొనరింపఁ జిత్త మిడినారు గుణాంబుధు లీరు గావునన్. 5

నా విని సంతోషము మది, నావిర్భవ మొంద నామహారాజునకున్
నా కన్నెం, బావనగుణ నీయఁ గ

క. అంగజహరునిప్రసాదము, సంగిలఁగఁ జనుచు వచ్చె సుతుఁడు నాఁ డాదిగ మా
వంగడమున కది యిప్పుడు చెంగట నీకూఁతు రుద్భవించె న్నాకున్. 8

క. అదిగాన [illegible] మారుని [illegible] గని [illegible] చి కొని యందు నాకన్నియకుం
[illegible] చునాని నా [illegible] కులఁబున కు వలయు నాథునిఁ జేయన్. 9

క. కా [illegible] కార్య [illegible] గలను [illegible] సాద మా [illegible] శారద నాకు
[illegible] దహి [illegible] , నా దుహితం జె [illegible] సేయు నరనాథునకున్. 10

తే. అని యతనిఁ [illegible] మాట కరుణ [illegible] డు
సమ్మతించె మహా [illegible] యము [illegible]
[illegible] శా [illegible] దక [illegible] గ [illegible]
[illegible] వెలయంగ [illegible] కొడుకు [illegible]. 11

క. సుతాప్రమాణభుఁడు పాండ్యక, [illegible] భు [illegible] శృంగారక [illegible]
చిత్రాంగదయను [illegible] యను, చిత్రాంగ [illegible] సిరి కాంతల్. 12

క. గరిత [illegible] క్రి [illegible] సేయఁగ, [illegible] వపుడు [illegible] చ్చి కన్నియ దనరెం
[illegible] యా [illegible] గ [illegible] , [illegible] యు [illegible] యల్లు [illegible] బలంగన్. 13

మ. [illegible] నృపాలు [illegible] గను [illegible] సచ్చెనో
యా [illegible] జం [illegible] గరి [illegible] యు [illegible] గైసేసి [illegible]
చ్చి [illegible] మును [illegible] మేయి వచ్చెన్ బాండ్యభూపాలులో
చనముం [illegible] చల్లఁగ [illegible] ముత్తియాపు సేసల్ [illegible] చల్లఁగన్. 14

చ. [illegible] లంగ [illegible] గపు [illegible] పు టాతతుల్
వెలయ [illegible] జ [illegible] చెలఁగ [illegible] గవధూ [illegible] గానలీల [illegible]
[illegible] లఁగ [illegible] హావే [illegible] కుఁ [illegible] కుమారుఁడు వచ్చె [illegible] లా
వల [illegible] సచ్చె [illegible] గదంబులన్. 15

శా. పంకేజాతములన్ [illegible] లను మున్ [illegible] లామ [illegible] ముల్
వంక [illegible] గ్చ్చె మన [illegible] యాకములన్ వా [illegible] పు లేహాంకులన్
[illegible] యు [illegible] నవన్ జక్క [illegible] ము [illegible]
[illegible] పించు చేసు [illegible]. 1[illegible]

లెక్కడ నిట్టు లుండ వలదే రతిదేవికి సాటివచ్చుఁ బో
యిక్కనకాంగి మన్మథున కీడితఁ డీడితరూపసంపదన్ . 18

అని రూపకళలఁ జూపరుఁ, గనియాడఁగఁ జేరటాండ్రు గొందఱు తెరవం
చినఁ జూచె నలివ నర్గుఁ, డను రాగాంబుధి తటాల్న నటఁ దరయుత్తైన్ .19

కలదు లే దన నసి యాడు కౌనుతీరుఁ
దళుకుమొగమున కెగయు గుబ్బల బెడంగుఁ
జూచి యాతనినిడునాలుఁ జూపు లఘుడు
నిండువేడుక మిన్నంది కొండఁ గాఁకే. 20

చిలుకలకొల్కి గన్గొనియెఁ జేరలఁ గొల్వఁగ దానికన్నులన్
మొలకమొలంగుగులమల ముద్దులు గాంచ నోయారమీసమున్
గలకలనవ్వుచక్కని మొగంబు వెడందయురంబు సింగమున్
గలఁచు రుణాంగపుంగనను గన్గొన గానుగఁ బుంగవున్ . 21

అంగజరాజ్యం ...లుట, కుంగట్టిన ...యనన...
శృంగారపతికిఁ గట్టెన్ , మంగళసూత్రము చతురమంగళసీమన్ . 22

అనురక్తిం బలఁబొల్లు వోసె నిజయూరు ... బంగారుకుం
డన రం గొనలినీలవేణిపయి ముత్యాల్ దోయిటన్ ముంచి చ
య్యనఁ బాలొంగినకైవడిన్ సిరులు పెంపై ...లు రే ...
ట్లను వర్తిల్లు మటన్న దీవనలకెల్లం గావలం బై తగన్ . 23

తామ్రపర్ణీనదీతీరధరణి నేలు
దొరతనముఁ దెల్పఁగా రాశి ...రలఁ బోసె
ముదితచేతులఁ బలఁబాలు ముత్తియములు
ముదితచేతస్కులై సభాసదులు పొగడ. 24

ఈచందంబునఁ ...ల్యా, గోచితకృత్యంబు లెల్ల నొనరిచి యంతన్
రాచూలిభోగ్యవస్తు, ప్రాచుర్యము ...జకేళిభవనముఁ జొచ్చెన్ . 25

మినుకుఁగడానిజీనిపని మేలిమిమంచముపై వసించి యుం
డినయెడ నొయ్యనన్ సఖులు ... దోడ్కొని వచ్చి మ్రోల ...
జని నిడి తోడిచు ఫలకు వచ్చినవారును బోరె ...
వ్వని రవుఁ గాదె ... మాపమోహనాంగికిన్ . 26

చంచలనేత్రిఁ గాంచి నృపచంద్రుఁడు మోహము నిల్ప లేక నే
లాంచల మంటి శయ్యకును డెల్లన దార్చి కవుంగిలింప నుం

కించుఁ బయంట నంటఁ గమకించుఁ జలించుట దెప్పు దెప్పుడం
చించుక నీవులోన మెఱయించు ననేకమనోవికారముల్.

ఉ. కానక గాఁగ నిత్తు బిగికౌఁగిలి పల్కవె కీరవాణి నీ
దానుడి తేనె నాచెవుల నానఁ గృపారసధార నాన న
న్నానన మెత్తి చూడు నలినానన గోలతనాన నేల లో
నానఁ జలంబు నీకు మరునాన సుమీ విడు నాన యింకిటన్.

చ. చక్కెరకెంటిదేవర వసిసాదన నైరొను మిప్పు డింద దో
చక్కెరబొమ్మ యంచు నలసన్మణికంకణహస్త మంటి పే
రక్కఱఁ గప్పురంపుఁ దొడ మానెమ బాగ యొసంగి నిక్కి లేఁ
జెక్కిలి ముద్దు వెట్టుకొనెఁ జెప్పెడి దే మిఁక నావినోదముల్.

ఉ. ఇగ్గడు వెన్కకుం జయికి నెచ్చెలిఁ ద్రోలఁ గొలంగఁ జేయఁ గే
లొగ్గడు తెమ్మ దాఁకి ముసిఁ యొచ్చినఁ గుచ్చిరి తెండు కొంగులుం
బిగ్గ నడంచు చెన్నుఁ విడిచి పెట్టడు బాల నవారి నేమి యీ
సిగ్గుకు సిగ్గు లే దిటులు సేసిన పిమ్మట నుండవచ్చునే.

తే. కోర్కి వెలయంగ నినుఁ దెచ్చి కూర్చినట్టి
తియ్యవిలుకానిబుణ మెందుఁ దీర్చుకొందు
నువిద నీచేయి మాచుక యున్న నాకు
నింద మని యుంది నీ నీ వియ్యకున్న.

సీ. మకరకేతనుఁ గూర్చి మకరికాలతలు నీ, చెక్కుల వ్రాయంగ మొక్కుకొంటి
కుసుమాకరునిఁ గూర్చి కుసుమమాలికలు నీ, పెన్నెఱిఁ దుఱుమంగ వేఁడుకొంటి
గంధవాహునిఁ గూర్చి గంధసారంబు నీ, గుబ్బలఁ బూయంగఁ గోరుకొంటి
మృగలాంఛనుని గూర్చి మృగమదంబుల నీకు, దిలకంబు దిద్ద బ్రార్థించుకొంటి

తే. నిన్ను వరియించునప్పుడే యిన్ని చేయ, వాడనని మున్ను శృంగారవనముల
వల వెతికి యేలుకొంగదే కలికి యనుచు, నిట్టు కలయించె నమ్మద్రరాజనపుడు

క. పొక్కిలి సొంత గ్రచ్చి బిగి, చెక్కిలిచెంత నొక్కకొంత చిటాన వ్రాలయున్
జెక్కిలిగింతం గొలిపెన్, మిక్కిలి వింతలుగ రతికి మేకొన నంతన్.

క. డాసిన నింగితం బెఱిఁగి డాయఁగ నేరక తత్తరంబునం
దోసినసేతకున్ వదలు నేయ నెఱుంగక మేను మేనితో
రాసినయంత నే కళల గంజలి కౌఁగిట బాలయుండె బో
యానుఖ మింత దంత యన నైనద గాన గనియ్య కీర్తికిన్.

అంగజరాజవైభవసుఖాంబుధి నీగతి నోలలాడి చి
త్రాంగద సేవఁ జేయ మలయధ్వజునిల్లటపల్లుఁ జై తదీ
యాంగబలంబు గొల్వ నరుఁ డంగులరాజ్యము సేయుచుండ నా
సింగపుఁజిన్నె లేఁదుము చెల్వకు గర్భము నిల్చె నంతటన్. 35

మించెఁ బోరుచికోరికల్ గడు విజృంభించెన్ దనూగ్లాని గా
న్పించెన్ మేచక కాంతి చూచుకములం జెక్కుల్ వెలింబైఁ దెల్పు గ
ట్టించెన్ గూర్కులు సందడించె నడ చంచించెన్ మృదామోదముల్
గాంచెన్ వాతెఱ యోసరించెఁ ద్రిపళుల్ నానాఁటికిన్ బోటికిన్. 36

సీమంతవతీమణికి, న్సీమంతముఁ జేసి రపుడు నెల తొమ్మిదిగా
శ్రీమంతు లెక్కఁగర్భ, శ్రీమంతుం జేతఁ డనుట సిద్ధము గాఁగన్. 37

పొద్దుల నెలలన్ వేవర్గ, నుద్దులుగాఁ జేయఁ బిగ్రహహోరాశములు గా
ముద్దులబాలునిఁ గనియెను, బొద్దుల నెలవుల నింగుముఖి శుభవేళన్. 38

ధనము లసంఖ్యముల్ హితబుధద్విజకోటికి నిచ్చి యప్పు డా
తనయుని బభ్రువర్ణహయధటము నెరెడు [illegible] బభ్రువా
హనుఁ డను పేరు పెట్టి చెలు వారఁగ [illegible] దొట్లఁ బెట్టి శో
భనం భవాప్తి గంజలిరి పాండుసహోద్యవసుంధరాధిపుల్. 39

తనకులస్వామి చండకిరణు భంగిఁ బోలుఁ, బాలభర్గ్గలమించుమేలిఁ గనుటఁ
దనపితామహుని గ్నేరికాధిపుఁ బోలు, రెప్ప వేయక చూచురీతిఁ గనుట
దనవంశకర్త నుత్పలబాంధవుని బోలుఁ, గగిను లక్ష్మిలిఁ జాఁచి గారవిలుటఁ
నతాత యనుఁగుదమ్ముని నుపేంద్రునిఁ బోలు, వల్లనల్లన దప్పటడుగు లిడుట
ధరణి గాంభీర్యవైభవదానశక్తులు, గల వని కనంబడఁగ వేఱ తెలుపనేల
యని గురుజనంబు లెంతయు నాదరింపఁ, జిన్ని బాలుండు ముద్దులు చిలుకుచుండె
అడితవృనిధర్మజ ననుఁగుఁదమ్ముఁ, డాకుమారకుఁ జిత్రవాహనున కపుడు
ంశకరుఁగా నొసఁగివేడ్క వారి చేఁ, నంపకముఁగాంచెఁ దీర్థయాత్రాభిరతిని. 41

చనియా దక్షిణపుణ్యభూమిఁ గనుచున్ సౌభద్రతీర్థంబునం
దను స్నానం బొనరింపఁ బోవ నట మానుల్ గొందఱో నిహోలుం
కన ఘోరనక్రపంచతీర్థములయందు త్యాగ్రినక్రంబు లుం
డుట నూఱేఁడులనుండి యిందు నొకనాఁడుం జేరరా రెవ్వరున్. 42

మోక్షమునకుఁ బోవ మొన లెత్తుకొనిపోయి, న నెడువార్త నిక్కమగుసటంచుఁ
గ్రుంక నెంతు రెవ్వరును మీరలటుపోకుఁ, డనిన నవ్వుకొనుచు నర్జునుండు 43

తే. ఏను తీర్థము లాడఁగ నేగుదెంచి, యేను తీర్థము లాడనో డివలఁజనుట
పౌరుష మెయ్యంచుఁ గ్రుంకఁ బో వారిచరము, పట్టెఁ బట్టిన నచ్చెరవాటు బాహుబలముఁ

క. ఎడమకరంబున నేయ, య్యెడ మకరముఁ బట్టి బయిటి కీడిచి వైవన్
పడి భూమికిఁ జూపినదై, పడిఁ దొల్లిటిరూపు వాసి వాసి యొసంగెన్.

ఉ. వట్రువగుబ్బలుం దొగరువాతెఱయుం జిలువన్నెచెన్నెలన్
దొట్రిలుముద్దుమోమును దళుక్కను మేను బెడంగసోగలై
వట్రిలుకన్నుదోయి నిడువాలుఁగురుల్ బటువుంబిఱుందు లేఁ
గుట్రిమనుంగవున్ గలుగుకోమలి యై యది మ్రోల నిల్చినన్.

క. ఆలోలనయనఁ గనుఁగొని, యాలోచనఁ జేసె నృపతి యద్భుతమతి యై
యాలో నిది యచ్చరయో, యాలో కకాల్ల మరునియాలో యనుచున్.

క. ఈబాలమోమునకు నా, జాబిల్లికి నెంపదవ్వు సరివచ్చునొకో
యీబిడచనుఁగవ కోకమె, ట్టాబంగరుగట్టు తక్కువౌ నెంచంగన్.

క. నడు మెంత సైకమో హా, పిడికిటిలో నణఁగు బెఱుకు బేడిసమీలం
గడకొత్తుఁ గన్నులౌరా, జడయందముఁ జెప్పఁబోఁప జగతిం గలదే.

మ. అని యాక్రిశ్చి మనంబునం బొగడి యయ్యాగ్రికాంగనక్రింబ వై
మును పట్టుండిన దేమి మేలు చెలువంపుం గల్కి వై యిప్పు డొ
ప్పిన దే మెవ్వరిభామినీమణివి నీ పే రేమి నా కిట్లనున్
వినుమో భూవర యానుపూర్విగఁ బురావృత్తాంత మాద్యంతమున్.

క. ఏ నందయనెడు నచ్చర, చానన్ దరుణేందుధరునిసఖునియనుంగన్
నానెచ్చెలులు త్రిలోకీ, యా నేచ్ఛలు గలరు నల్వురతులశుభాంగుల్.

ఆ. వారు లలిత పద్మ సౌరభేయి సమీచి, యనెడు పేర్లు గలుగునట్టివారు
జగములెల్లఁ జూచి చనుదెంచునో మేము, వనధిఁ గాంచి నొక్కవనముఁ గాంచి.

మ. విహరించున్ మలయానిలం బచటఁ దాపిం జిల్క నెమ్మేని యా
విహరించున్ బికనాదముల్ చెవికిఁ గాసించుం జవుల్ పోద మా
సహకారాలిపదంబుఁ జూడఁగ వయస్యావాళి వాటిల్లెదున్
సహకారాలిపదంబుఁ జూడఁగ వయస్యావాళి యానే కదా.

క. అని యతి కేతరచతురో, క్తిని గుంభన మెఱయ నరిగి తేఁకువ నందున్
మునియొకఁడు దపము సేయం, గని యదిఘ్నంబు సేయఁ గడఁగికడంకన్.

క. నెలిమురులు గెలుఁజిగురులు, నిఱిచన్నులు గిరివికన్ను లించుకకొనుల్
జిలుఁదొడలు నంచనడలున్, మెఱుపులమెఱుపుం ఘటింప నిలిచిన టింఛన్.

మాపాలు పాకింత గనుఁగొని, తాపసుఁ డంట వలపు పేరు పైచి మెఱుంగుల్
కా వమొసఁగె మకరులుగాఁ, గోపగసాపేక్షగాత్రకుటిలేక్షణుఁడై. 56

అందులకుఁ జాల భయపడి, యందఱు మడుగులకు వ్రాఁగి యతిదీనతతోఁ
గొందలపడ నపు డాతని, డెందము గ్రక్కునఁ గరఁగ సకృపాటిక పుంబెంపున్. 57

శీతలదృష్టిఁ జూచి మునిసింహుఁడు నావచనం బమోఘ మో
భీతమృగాక్షులార మది బెగ్గిల నేల యిఁకన్ వినుండు మీ
చేత గృహీతుఁడై సలిలసీమను నెవ్వఁడు వెల్వరించు మి
మ్మాతఁడె శాపమోక్షకరుఁ డయ్యెడుఁ బొం డని పంచెఁ బంచినన్. 58

ఇలఁ గలవీడ్య సూడ మన మేటికిఁ బోవలెఁ బోయినన్ వని
న్నిలువఁ బనేమి నిల్చిన మునిం గని త్రుళ్ళఁగ నేల యంతలో
నలిగి శపింప నేమిటికి నాతఁడు వ్రాఁతఫలంబు దప్పునే
కలిగినవే కదా సుకరికల్ మన కెప్పుడు వ్రాసి యుండుటల్. 59

అనుచు ననుతాపమునఁ దోఁగి వఁ జనుము నుండ
నారదుఁడు నూచి యచ్చరలార మీరు
చిన్నవోయిన మొగముల నున్నవార
లే మనినఁ బూర్వవృత్తాంత మెల్లఁ దెలిపి. 60

ఋషితిలక కంటివే మా యదృష్టరేఖ, కుడిచికొంర్చుండి యిదియొక పెడదఁ దెచ్చె
కొంటి మే మేడ మకరులై యుంటయేడ, నష్ట మే యిట్టి బాధ బింబాధరలకు. 61

అన విని యనిమిషముని యో, వనితాతిలకంబులార వసుధాగీర్వా
ణునిశాపము నిధిక్కృత మే, ఘనునకుఁ దప్పింప నలవి గా దటు లగుటన్. 62

మీరలు దక్షిణాంబుధిసమీపమునం దగుపంచతీర్థముల్
చేరియు గ్రాహరూపములఁ జెంది శతాబ్దము లున్నఁ దీర్థసే
వారతి భారతాన్వయుఁడు వాసవనందనుఁ డర్జునాఖ్యుఁ డే
తేరఁ గలం డతండు కడతేర్చు మిముస్ దృఢసాహసంబునన్. 63

చనుఁ డచటికి నిపుడింపెన, 'యాన దుఃఖం పంచభిస్సహ,' యనంగా మున్
విని యుందురె కద యేటికి, మనమున నుమ్మలికఁ జెందఁ మదవతులారా. 64

అంచున్ మమ్ముల నూరడించ వినయాహ్లాదంబు లెంతే విజృం
భించన్ మ్రొక్కి జగంబులందును మిముం బేర్కొన్నమాత్రం బటు
పంచంబై దురితంబు లెల్లఁ జనఁ గా భక్తిన్ మిము న్నేఁడు ద
ర్శించన్ ఖేదము వోయి మోదము మదిం జెన్నారెదా నారదా. 65

క. మీకతమున నాకోర్కులి, మాకుఁ గల మితి యొకఁ జాలకనఁ గొని మంటి మటంచు
లోకేశ్వరనుతుఁడీవనఁ, జేకొని యిటు వచ్చి నిలిచి చిత్తములోనన్

క. దుర్జనశిక్షసజ్జనముగ, నిర్జరలోకాధినాథ నినుతుం డగునా
యర్జును సజ్జనసముదా, యార్జునుఁ గనుఁగొనెసి భాగ్య మది యెన్నఁటికో

చ. అని తలపోయుచు న్మురరిపురాకృతిఁ బూని యిటుండఁగా నిక్కే
పనిగ మదీయపుణ్యపరిపాక మనం జనుదెంచి నీవు న
న్మనిచితి వేకదా కడమ నాచెలు లౌ జలచారిచారులో
చనలకు శాపవిమోచనము సల్పి కృతార్థులఁ జేయు పార్థివా

క. అని సంద వేశినం డ, క్కనతీర్థము లాడి వారికిన్ శాపవిమో
చన మొనరింపఁగ నేప్పుగు, జనుదెంచి శుభాంగిల సన్నిధి నిలువన్

క. తలలో నెఱుంగి మేగణి, కలలో నీచెలునమున సకలలోకములన్
కలతోలాఁగులగరగరి, కల లో గొనినాగో చంద్రకలలో వీరల్

క. అని తనచే నిజరూపము, గనిరి గదా యనుచు వేడుకం దగునృపతిం
గని యామచ్చర లిట్లని, కొనిఁగూడ దొడంగి రధికకుతుకాన్వితలై

సీ. బలవైభవంబుచే గెలుచుమాత్రమె కాదు, గమనలీలను గెల్చు గంధకరిని
కీర్తిస్ఫూర్తిచే గెలుచుమాత్రమె కాదు, నగుమొగమ్మున గెల్చు దొగలఱేని
బలుసాహసంబుచే గెలుచుమాత్రమె కాదు, మినుకు గామున గెల్చు మృగకులేంద్ర
నలఘుదానంబుచే గెలుచుమాత్రమె కాదు, నలుగాంతిని గెల్చు నిరదమును

తే. సకలసద్గుణసౌందర్యసారమూర్తి, యనియు ఘను నానసుఁడు దెల్పి నినియుయుం
మిత్రవాహభుజా నిన్ను డోకొమ్మలార కంటిమి గదమ్మ కన్నుల కఱవు దీఱ

తే. బాపువలరా జాగగ్యంబుఁ బాపురూపు, చాగురే రంగకలల మిం చాగురేఖ
మేలు నలరాగ సోయగ మేలు జెలువ, మమ్మ యీరాజు ప్రతి గానమమ్మ యెంచ

తే. అందఱును నింద్రనీలశుభాంగు డందు, రింద్రనీలశుభాంగుడే యితడు గాన
దండ్రిబోలినరూపుమాత్రం బెకాద, యా నెభూలోక దేవేంద్రుడంచు బొగడి

తే. నీకు గల్యాణ మా రమణీయరూప, నీకు వంశాభివృద్ధి యా నృపకలాప
నీకు జయ మగు సాహసనిలధరత, నీకు సామ్రాజ్య మా మహనీయచరిత

శా. అంచున్ వేలుపుమించుబోణులు శుభోదర్కంబు గాన్పించ ద
వించన్ వారి బ్రియానులాపములచే వీడ్కొల్పి గోకర్ణభూ
పాలించద్ధూర్జటి గొల్చి పశ్చిమసముద్రప్రాంతపుణ్యస్థలుల్
గంచున బోయి ప్రభాసతీర్థమున వేడ్కం గ్రీడి క్రీడించుచున్

క. ద్వారకాపుర మచటికిఁ జేరువ వనుచుఁ, జెప్పఁగా విని కడుసంతసిల్లి కలదు
గాయఁక సుభద్రరూపరేఖావిలాస, విభ్రమంబు లనఁగనుఁ జూడ్కి విందుగాఁగ. 77

క. అరచందమామ నేలిన, దొరగా నెన్నుదురు నెన్నుదురు చిత్తరికిన్
బరువంపుమొల్లమొగ్గల, దొరగా బల్కుదురు బల్కుదురు జవ్వనికిన్. 78

క. అలకలు నీలము లధరం, బెఁ పగడము గోళ్ళు ముత్తియంబు లటంచున్
దెలుప మును విందుఁ జిలుకల, కొలికితెఱం గెల్లఁ బూస గ్రుచ్చినరీతిన్. 79

తే. అనుచు నాకన్యఁ గైకొనునాసఁ దగిలి, యతులకుశలయలగదురయాదవులని
తనకుఁ గొంకక దండపాణి నవ్యతిఁ దెలిచి యనుచరజనంబు నొండొండ పనిచి యంద

సీ. మృగనాభితిలకంబు బిగిబిగి ల్లెలలాటమున పై మృదుస్వపుండ్రంబు దీర్చి
తిరపసీయకౌశేయధారయ మగుకటి, నమనఁ గాషాయవస్త్రము ధరించి
శిరమునఁ గేతుభసంగాయకంబైన, దక్షిణపాణిఁ ద్రిదండ మూని
రణచండకోదండగుణకిణాంకఁ బైన, దాకేల మానుఁగమండలువు దాల్చి

తే. యాండెఁ బోశాంతరసమెల్ల నుటిపడఁగ, సంగిసలనొందఁ గోసిసన్యాసి యగట
గద యాచితమెందు నానవమాడసమూర్తి, యంగనామణిఁ గోరిసన్యాసి యయ్యె.

కటకటా యింత నదకోరిక, ఘటియించు వలయు ఘనుఁడు గాఁ దలఁకూలుం
డట్టులైననేమి యఘటనఘటనా చతురుండు గలఁడ కా హరి యనుచున్. 82

గోపాలనందనుఁ డా, గోపాలకచక్రవర్తి కోమలదివ్య
శ్రీపాదపద్మములు దన, లోపలఁ దీపోయ నంతలోపల వేగన్. 83

ఉ. సొన్న ప్రసన్న చేలఁ గటిఁ జుట్టి కిరీటము మాఁదిఁ గాల్చి రే
మన్నియతోడఁ బట్టు నెనమానిక పక్కనఁ జేర్చి వచ్చి చెం
త నిల్చె [illegible] గునన్ యదువంశదుగ్ధవా

తే. వచ్చి రైవతకారామవాటి నిల్చి, కృష్ణుఁ డందిష్టగోష్ఠి నాఁకేయి కడసి
యిచట నుండుము తానకాభీష్టమిపుడు, సేయుదు నటంచుఁ జైత్ర్యప్ప సేయునిలిః

ఉ. ద్వారక కేఁగి యందు బాధవర్గము బందుజనంబు లాప్తులం
గోరి భజింప నుండి యొకకొన్ని దినంబులమీఁద భక్తమం
దారుఁడు వాసుదేవుఁడు ముదంబున రైవతకాచలోత్సవ
శ్రీ రచియింపఁగా వలయు రే పని మంత్రులఁ జూచి పల్కినన్. 8

ఉ. అప్పుడె వారుఁ దీర్ఘరుల నందులకున్ సమకూర్చి జాలువా
రొప్పఁలకుప్పలై మెఱయు చుండెడు మేరుసలుం గురుంజులున్
జప్పరముల్ వితానములు సర్వము నాయిత పెట్టి కానుకల్
దప్పలుగా సమర్చి గతిశీఘ్రవతి రైవతకాచలంబునన్.

చ అపు డొకమాటఁ గొంసరిపుఁ డానతియిచ్చెనొ లేదొ మంచిచొ
క్కపుఁగపురంపుగిన్నియలు కస్తురిపీఁటెలు రాశిగాఁగఁ గొం
డపాడవు దెచ్చి వైచిరచటన్ మఱి దక్కినవస్తు లంటిమా
యపరిమితంబు లే మనఁగ నవ్విభుపట్టణభాగ్యసంపదల్. 9

తే. గంధమాల్యాభరణవస్త్రకలితు లగుచుఁ, గామినీరత్నములు దారుఁగలసి మెలఁ
చనిరి రైవతకోత్సవంబునకు నపుడు, రు వారన కయ్యాదువీరువారు. 9

చ. కలయఁగఁ సెందరికావిలసికంబలెఁ గుంకుమఁ బూసిచూడు మో
పొలఁతుక నాదు నేర్పునినఁ బూసినయట్లనె లెస్సయున్న దే
బళి యని కేళిసరమణి పల్కిన నవ్వుమ శంబరా రియ
త్నిలిఁ గయిసేసి యేఁగిరి గిరిం గన నారుచిరాంగు లిర్వురున్. 9

ఉ. రేవతిగుబ్బచంటిమకరీమయరేఖ లురఃస్థలంబునన్
భా...

క. ఆగతి నరిగి సమస్తజ, నాగతి రైవతకగిరిప వహోమహాలీలా
భోగము గన్నులపండువ, [illegible] గాఢకుతూహ[illegible] [illegible] 96

ఉ. మున్నతిభక్తిఁ బూజలు సమున్నతిఁ దా నొనరించి యాత్మయో
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] 97

క. చెలియలు [illegible] [illegible] [illegible] గొలువఁ
దోలకరి [illegible] యిది యని తోలకరి[illegible] [illegible] జూడఁ. 98

ఉ. యావలిచూలికాభరణ [illegible] [illegible] [illegible]
రైవతకోత్సవాగలిజనంబు [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. 99

తే. ఈకరణిఁ [illegible] [illegible] [illegible]
నోదవైఖరు [illegible] [illegible] [illegible]. 100

క. మును [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
పెనగొన్న మహా[illegible] [illegible] [illegible] 101

ఉ. చూడమె దేవతాసతుల [illegible] [illegible]
చూడమె నాగకన్యకల [illegible] [illegible]
చూడమె మర్త్యకామి[illegible] [illegible]
పాడఁగ దీనివంటి[illegible] [illegible] [illegible]. 102

క. చెక్కులజిగి [illegible] [illegible] [illegible]
చొక్కముగ దీనిఁ [illegible] [illegible] [illegible]. 103

ఉ. కన్నులు దీర్ఘము[illegible] [illegible] [illegible]
పున్నమచందమామ[illegible] [illegible] [illegible]
నున్నది మేలు[illegible] [illegible] [illegible]
నెన్నిక [illegible] [illegible] [illegible]. 104

తే. భ్రమరకమనోహ[illegible] [illegible] [illegible]
తారకా[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] జగడాలు [illegible] [illegible]
పజ్జముఖి యంట [illegible] [illegible]. 1 0

సీ. ధారాధరము కన్న దన్ని పుట్టినచాయ, నున్న దీబింబాధరోష్ఠి వేణి
జక్కవల బొమ్మ తొలిక్కి నిల్చినజాడ, నున్న దీనవలావణ్యాధరములు
చిన్నిపారియఘాలేడిఁ కెవులు వట్టాడించుఁ గతి నున్న దీరామకన్నుదోయి
నల్లచీమలబారు నడుమ దాఁకినవీఁక, నున్న దీచెలువంపుఁగన్నెయారు
తే. విపులపులినంబు కన్నకుచీఁగ నొత్తు, నందమున నున్న దీమందయానపిఱుఁదు
దీని కెన దైవమైనఁ గానఁ డమమ, నోజసజాతి యీజగన్మోహనాంగి.
క. సైకము నడుము విలాసర, సైకము నమ్మోగము దీనిమృదుమధురోక్తుల్
సైకముఁ దగదు స్నవరా, సైకము లో సెల్ల మెలుబం తిది బళిరా. 07
చ. ఇత్తరళాక్షి మేనిజిగి యేలిక చేలిక దానిపైఁడి కీ
గుత్తపుగుబ్బలాఁడిజడకూఁకటి చీఁకటిమూలదుంపకీ
పుత్తడిబొమ్మకన్నుఁగవపోలిక వాలికగండుమీల కీ
బిత్తరిముద్దు నెమ్మొగము పిన్నమ చందమామకున్. 108
తే. కామినీమణినిడువాలుఁగన్నుఁగవకు, సెన్నికకు రానితొగ రేకు లీడు సేఁత
తగదు తగ దిఁక వలినపత్త్రంబులందు, నీడగునొ యేమొ నూట పేయింటనొకటి
క. మహిలో సరి గలదా యీ, మహిళోత్తమపంబు మేనిమహిమకుఁ దలియన్
మహికుందనపుసలాకన్, మహికాకగరేఖ మించు మించున్ మించున్. 110
సీ. కలిగెఁ,బో యీయింతికులుకుగుబ్బలఁ జూడఁ శీతశైలాదుల సేవఫలము
కలిగెఁబో యీనాతివళులయందముఁ జూడ గంగాతరంగముల్ గన్నఫలము
కలిగెఁబో యీరామకనుబొమలొప్పుఁ జూడంగ, మనుధనుష్కోటిలో మునుఁగుఫలము
కలిగెఁబో యీభామకటివిలాసముఁ జూడ, భూప్రదక్షిణము నల్పుటకు ఫలము
తే. తోడుతోడనె యిటులు చేకూడవలదె, తన్వి దీనింగ నింక నీతన్విఁగూడి
సంపసంభోగసల్లాపసరణిఁ దేలు, నాఁడు గా ఫలియించుట నాతపంబు. 111
క. అనుకొనియాడుచు నుండన్, వనితామణి నంత నుత్సవము చేసి పురం
బున కన్పుచు మాయామునిఁ గనుఁగొని యావాలి నితాంతకౌతూహలియై. 112
తే. అతని నుత్తమయతియకా మతిఁ దలంచి, వినయమునఁ జేరి సాష్టాంగపినతిఁ జేసి
స్వామి యెందుండి యిచటికి వచ్చినారు తీర్థయాత్రగ నది యెల్లఁ దెల్పుడనిన
క. హిమశైలసేతువులను, మధ్యమునం గలనదులు నిధులు నాశ్రమములు దీ
ర్థములుం దాఁ గనుఁగొన్న వి, క్రమమునఁ దెలుపం బ్రమోదరసభరవశుఁడై.
మ. కలిగెన్ భాగ్యవశంబునం గనుఁగొనంగా మిమ్ము మమ్మెంగృతా
ర్థులఁ గాఁ జేయఁగ నాత్మలోఁ దలఁచి చాతుర్మాస్యమిచ్చోటను

సలుపం గావలె స్వామివారని నమస్కారంబు గావించి ప్రాం
జలిర్తో వేఁడిన సమ్మతించెఁ గుహనాసన్యాసి యుల్లాసియై 115

తే. చెలువ నేత్రవిలాసంబు చెవులు సోఁక, బాలకుచలీల యెదఁబాలఁ బట్టి క్రాల
గలికి నెఱివేణిచలనంబు కాళ్ళఁ బెనఁగ, నవలఁ బోలేక నిలచె నయ్యర్జునుండు.

క. సిరియు నిటులా తానా, సిరియు ననోన్యస్యహాక్తి సితమానసులై
పోరానకూర్మి నుండఁగ నా రాముని కడకు నంత హరి సమదెంచెన్. 117

క. చనుదెంచిన స్వాములకున్, వినయము గావింపు మిచట వీరల నిలువుం
దని నార యుపవనంబున, ముని చి మనసుభద్ర సేవ కొఱపు మన్నన్. 118

తే. వయసువారును జక్కనివారు వీరు, మనసు మంత్రంబు లేమియు మనకుఁ దెలిసి
యున్నయవి గావు సేవకు నుపదగునె, కన్నె నదియేమి తెలిసికొమ్మన్న నరదు

క. వీరు మహాత్ములు ఘను లవ, చారంబగు నిట్టిగాథ సంయములకు మున్
గోరిక చేయఁగఁ గన్యలె, గారా శుశ్రూష సేయఁ గాఁ దగువారల్. 120

ఉ. నెమ్మది సంశయింప కిది నీవొనరింపు మటన్న నట్ల కా
నిమ్మని యమ్మునిప్రవరుఁ గృష్ణుఁడు దోడ్కొని ద్వారకాపురీ
శమ్మొనరించి యంతఃపురిఁ జయ్యనఁ జెల్లెలిఁ బిల్వ నంపి రా
వమ్మ సుభద్ర నీయభిమతార్థము లెల్ల ఫలించు నిట్యదన్. 121

శా. కామాదిస్ఫురణంబు లెల్ల నడఁగంగాఁ జేసి ధన్యాత్ములా
స్వాముల్ వీరలు వీరికిం బాదపురేవన్ సేవ గావింపు మెం
తో మోదంబున నానతిచ్చి బలభద్రుండే నియోగించినాఁ
డేమో చెప్పితి నంచు నుండెదవు సుమ్మీ నీమదిన్ సోదరీ. 122

క. అని తత్కన్యాంతఃపుర, వనవంజులకుంజవనమునఁ గుహనా
ముని నుండఁ జేసి చలికెన్, నెనరు మదిం బొదల రుక్మిణీసత్యలతోన్. 123

తే. అతఁ డెవ్వఁ డెఱుఁగుదురె మీ మతిలోన నయ్యెడ నిందు మనకుందవష్ఠం
బ్రతిమ యగుసుభద్రికునై, యతివేషముఁ బూనియున్న యర్జునుఁడు సుఁడీ.

క. తనమదిలో నితఁ డర్జునుఁ, డని తెలిసి సుభద్రసేవ కరుగక యున్నం
జని మీరతనికి భోజన, మొనరింతురు గాని యారకుండెదరు సుఁడీ. 125

మ. అతనిం బూజ లొనర్పఁ డిప్పుడని నెయ్యంబొప్ప గోపాలుఁ డా
నతి యీ నర్మిలి మొక్కి నిన్నుఁ గని యెన్నాళ్ళకదా యంచు వ
చ్చితివా యన్న కిరీటి కూర్మి కలదా చెల్లెంద్రపై నంచుఁ ద
త్పతు లేకాంతమునం బ్రియోక్తులను బూజల్ సేసి వీడ్కొల్పినన్. 126

తే. అన్నరుం డంత శ్రీకృష్ణుఁ డున్ననగరి, సరసఁ గొన్ని యరాణివాసమున నమరు
కేళివనలోన నవరత్న కీలితంపుఁ బసరిగాకులచన్నియుప్పరిగలోన. 127

తే. తెలివ నెలవంక బొమలును తెలుఁగువాఁడి, చూపులను జాచి తన చేతి నూటికొసి
యుస్త్రశిస్త్రాన మొనరించి నట్టిసుమశర, శాసనుం డనఁ జెలిమీఁది యాస నుండె.

క, అందుండి మనసు , కుందుం గతి నొనర్చుకొనలత కతఁడా
నందమును జెందు ఁగఁ, గొ గారాబ చెలులు గొల్వఁగ నంతన్. 128

ఉ. చందురుకావిపానడపిసారిరుచుల్ సరిగించుఁ జీరపైఁ
జిందులు ద్రొక్క వేణి కటిసీమ వయి న్నటియింప జా వా
యందెలు మ్రోయ జంటిరవికింటి పిక్కటిల్లఁగాఁ
జందనగంధి వచ్చె ధసమ్ముఖ నమ్మునిరా సేవకున్. 130

ఉ. వచ్చిన దాలఁ గాంచి తలవంచి జపంబు నెసంబు వెట్టి వి
వ్వచ్చుఁ డొకింత సేపు తనవంకఁ గనుంగొనకున్న మెల్లనె
యచ్చట నిల్చి నయంబునఁ జేరి కుచంబు లొరగా
హెచ్చినభక్తి మ్రొక్కియనియం జెలి యంజలిఁ జేసి యింపుగన్ 131

ఆ, ఓమహానుభావ యేమి గావలె దేవ, పూజ కిపుడు పత్త్రపుష్పఫలజ
లాదికములు దెత్తునా యనవుడు నట్ల, సేయు మనుచు నతఁడు సేయి నూప.

సీ. తనయరుణాధరంబునకు డీకొని యున్న, రమణఁ జిటిచి పల్లవములు గొన్ని
తనతనూసౌరభంబునకు జోడైయున్నచందాన తావికి పుష్పములు గొన్ని
తనమధురాలాపములకు దీటైన యున్న, పగిది చుగనీ తియ్యఁబండ్లుగొన్ని
తనలేనగవు లేటకును బాటి యైయున్న, పోల్కి దేటిచి హిమాంబువులుగొన్ని
తే. పత్త్రపుటికావిధూపలపాత్రికలను, దెచ్చి వినయంబుతోడ నందిచ్చె నపుడు
దసిఁడిగాజులమిసమిసల్ పైకిఁ బొలయ, జకితబాలమృగీచకశకిత నయన.1 33

ఉ. కంటని ప్రేమ మేను పులకించెఁ గిరీటికిఁ బాలొసంగి వా
ల్గంటి గిలుకున్నం దరుగఁ గమ్మని కస్తురితావి క్రమ్మఁ గో
గింటెపుగబ్బిగుబ్బలజిగిన్ వెలిజిమ్మ నొయారి జల్లువ
య్యొంటచెఱం గొకింత దనయంగముపై నటు సోఁకి నంతటన్, 134

క, చేసె జప మతఁడు గడువి, శ్వాసము చెలిచూపు బేడిసలపై నిగుడన్
జేసినయది జపముల్ మఱి, వేసినయది గాల మనుట వృధగా కుండన్. 135

తే. భామమోమున వ్రేలురూపంబుఁ జూచి, ముదితయొడఁ బాయకుండెడు మూర్తి దలచి
రమణి పైసగ మైననిగ్రహము నెంచి, పొవ్రుమని వేఁడుకొను దేవపూజవేళ

తే. వినతిఁ జేసిన భిక్షు గావింపుఁ డనిన, మాఱు నడ్డింప నివి దుర్తమా యటన్న
బల్కు నారాయణా యచు భాషణంబె, యల నిజాలకు సన్న్యాసివలెనతండు,137

క. భయభక్తుల నిటు లాకృతి, కియతి గ్రామణికిఁ గన్యకామణి శుశ్రూ
ష యొనర్చుచుఁ గొన్నాళ్ళకు, డి యొకానొక నాఁడు తనదు డెందము లోనన్.

ఉ. వాసవిరూపచిహ్నములవార్తలు మున్ గని యుండుదుం గదా
యా సాబ ల్లె నేఁడు గన నయ్యెడు శిరలయందు నైన స
న్న్యాస మసంగతం బగుమహానుకుమారుఁడు రాకుమారుఁ డీ
గాసికి నోర్చునే కలయ గా మఱి మానిసిఁ బోలు మానినుల్. 139

క. అని సంశయ మొకయించుక, యాను లే కెప్పటివడువున యువతివతంసం
బనువుగ నతనికిఁ బూజన, మొనరింపుచు నుండె నంతికోద్యానమునన్. 140

సీ. కరము సాఁచి నవాంబుకలశ మీ వీడినడ్డ, కుంకుమాంకపుముద్దుఁజంక మెఱపు
వనఁలు దేఁ బోఁ గాన్పుఁ బెస గునంచనదల్పఁ, జారుజంకెనవాఁడిచూపు బెళుకు
పూ రెమ్మవంచుచోఁ జాఱుపయ్యంట దాఁ, గిలిమూఁతలాడుగుబ్బలబెడంగు
పొలతి కాయా పండ్లో పోయినసని యన్నఁ, జిలుకుమాటకువవ్వుసొలపుఁదేట

తే. మఱియు మఱియును జూడ నే మనసువాఱ, నారికేళముమఫలంబున దేరఁబనుచు
దొలుతటివి చాల వని యావధూలలామ, నే మనఁగ వచ్చునివ్వచ్చు నేమమింక

తే. తెమ్మబంగారుకుండజలమ్ము లనుచుఁ, దెమ్ము లరటూన మంచినుమమ్ములనుచు
దెమ్ము బాగైనకొమ్మఫలమ్ములనుచు, మించుబోఁడిని నేనుపుమించఁ బలుకు. 142

క. తుమ్మెదవలె నున్నది యటు, గమ్మని నెఱికొప్పు నిగిరి క్రిమసిలిఁ దరుణి
క్రిమ్మవిరినల్లగలువ వని, క్రిమ్మఱి మఱుపెట్టు గన రాకుండన్. 143

క. నిద్దంపుమేలిసొమ్ములు, దిద్దినకస్తూరిబొట్టు దిలచల్వలు నై
పొద్దొకసింగారముతో, ముద్దియ చనుదేర మిగుల మోహాతురుఁడై. 144

చ. బలిమిని బట్టఁగాఁ దివురుఁ నొప్పక యిట్ల టన్నచోఁ
బలువు రటింగిరేని నగుఁబా టని కొంకుఁ దలం పెఱుంగకే
కలయఁగఁ జూచుటల్ తగవు గాదని యుండు నతండు కాంత నె
చ్చెలుల కొకింత పాసి తనచెంత మెలంగుచు నున్నవేళలన్. 145

చ. అట జగదేకసుందరికి నై యతివేషముఁ బూని వచ్చి నాఁ
డఁట తనచేయుభాగ్యమున నప్పువుఁబోఁడియె చెంత సేవ సే
యుట కని వచ్చియుండు నఁట యొక్కొకపట్టున నొంటిపాటు నా
నఁట యతఁ డెప్డు డెప్డు దమ సబ్బరమే మదిఁ దత్తఱించుచున్. 146

ఉ. సుందరి రానిచో నెదురు సూచుచు నట్టె వచ్చుచో
నిందునిభాస్యచక్కఁదనమే కని చొక్కుచు నుండఁ బట్టి నీ
సందడిచేత నే యరుగసాగెను బ్రొద్దిక వేళ యెప్పుడో
సంధ్య జపంబు నర్చనను సల్పుట కాకపట త్రిదండికిన్. 147

తే. తలఁచి కామాక్షిఁ గని జపావళ్ళి మఱచెఁ
దరుణి లేఁగౌను గని హరిస్మరణ మఱచెఁ
గడమ యన వేస ముక్కుపటియ తక్క
మఱచె నన్నియును నాకృత్రిమత్రిదండి. 148

మ. ఒడలుప్పొంగు నొయారిజూడ జపరాలోద్గన్ మెలంగన్ గగు
ర్పొడుచున్ ముద్దులగుమ్మ గంధకుసుమంబుల్ చేత కందిచ్చిన
ప్పుడు వ్యాపారము లన్నియున్ మఱచు నప్పూఁబోణి రాకుండినన్
గడచి పోక్కుమహోయుగంబుక్షణిన్ గన్పట్టు రాచూలికిన్. 149

క. ఆనందబాష్పములచే, నాని వధూహావభావనటవలనఁ దనంతోఁ
దాన తలపోయువానికి, స్నానం బేమిటికి వేఱె జప మేమిటికిన్. 150

క. ఈరీతి నుండ నొక నాఁ, డారాజకుమారి యతని కాహారమిడన్
జేరి తదారామంబునఁ, గూరిమి నెచ్చెలులు వెంటఁగొని తేరంగన్. 151

క. వన లలనామణి బంగరు, వెస లల దొంతరలు డించి వినయము మదికిం
పొసఁగఁగఁ గంకణరవములు, పొసఁగఁగఁ నాసి గసాన్నములు వడ్డింపన్.

చ. చిలుకలకొల్కి వే యెడము చేయుడి గొబ్బునజాఱుకొప్పు నిం
పులుదులకింపు చుండు భుజమూలరుచుల్ జిలుఁగుంబయంటలోఁ
గులుకుమిటారిగబ్బిచనుగుబ్బలుఁ జూచు టెకాని క్రీడికి
న్ఫలి మతి లేదు భోజనము మీఁదియపేక్ష యొకించుకేనియున్. 153

తే. రమణి యొయ్యారములపైఁ బరాకుచేతఁ
జవి యెఱుంగఁడు వడ్డించునవి యెఱుఁగఁడు
భోజనము సేసి లేచె నారాజసుతుఁడు
తృప్తియేరీతి నుండెనో తెలియరాదు. 154

క. అపు డతిరయమునఁ బన్ని, రపరంజితపిండిగిండియందుం గొని తాఁ
జపలాక్షి తెచ్చి యొసఁగం, గపటపుసన్న్యాసి ధౌతకరపంకజుఁడై. 155

క. నిగనిగనిచంద్రికాంతపు, జగతి పయిం గూర్చుమండ జవ్వని వెసకన్
జగడపుఁ గంబపుఁజాటున, మొగ మింతక గానిపించ మారుత్ర నటింపన్

శా. కంకుల్ దీరినపైరిణీజనక చన్ద ట్టంటి రాణింపఁగాఁ
చెంగల్వల్ సెతికొప్పునందు నొఅప్పై చెంతం గుబాళింపఁగా
బంగారంబియ ముక్కునం గవిచి పైపై నంచ యల్లింపఁగా
సింగారం బగుముద్దుఁ జెల్కుతనకుఁ జేగోడు వాదోడుగన్. 157

తే. ఏకతంబున వసియించి యిట్టులుండ
మరనమదనాగవలమాన మానసంబు
రుపాఁడు పురుహూతనుతుఁడు సేరువుఁన బలికె
నాతకోరాత్రిఁ గేళిఁగంటఁ జూచి యపుడు 158

తే. చెలువ నిను రాజకీరంబు చెట్టనక్షై, గలికి నిను రాజహంసంబు కాలుద్రొక్క
మంచికీకునంబు లివిగో నామాటఁ జూడు, కన్నెయాలోనఁ బెండ్లిగాఁగలదునీకు

క. అనవుడు లజ్జావనతా, ననతామరస యయి వీరు నాఁగ మహాత్ముల్
తనకేసినసేవకుఁగా మాన మలర వచించె నను మది నుత్సుకయై. 159

తే. ఉరులు కెంపులబోగడుల సెరయఁ గూర్చ
నిక్కఁజను గుబ్బలఁ బయంట చక్కఁ జేర్చి
పలికెఁ గలకంఠి మోమున దలిరి నొలుక
ముత్తియపుముంగఱ యొకింత మోంకఁగదియ. 160

మ. అవుఁగా మీరిట మున్ను గన్గొనినచా యశ్లేష,గా నాఁటనుం
డి విశేషంబులు గొన్ని ముమ్మ వడుగన్ వేడ్కయ్యెడు నాకు నె
య్యవి గన్గొంటిరి పుణ్యభూమి లట రాజ్యంబుల్ మనోజ్ఞంబు లె
య్యవి యేయేపురముల్ గనంబడియె మీకిందెండు మార్గంబులన్. 161

క. మీరింతదఁ పరిస్థుఁ గనినారా పాండవులఁ జూచినారా సుఖులై
వారందఱు నొకచో నున్నారా వీరాగ్రగణ్య నరు నెఱుగుదురా. 162

సీ. ఏగుజంబులవాఁడు మృగరాజమధ్యంబు, పుడికిపుచ్చుకొను సెన్నడుమువాఁడు
నెటివెంట్రుకలవాఁడు నీలంపునికరంబు, మెఱుఁగుఁజామనచాయ మేనివాఁడు
గొప్పకన్నులవాఁడు కోదండగుణకిణాం,కము లైనంజేతు లమరువాఁడు
బవిరిగడ్డమువాఁడు పన్నిదం బిడి డాఁగ,వచ్చు నందపువెన్ను మచ్చవాఁడు

తే. గరిగరనివాఁడు నవ్వుమొగంబువాఁడు, చూడఁ గలవాఁడు మేలైనసొబగువాఁడు
వావి మేనత్తకొడుకు గావలయు నాకు, నర్జునుండు పరాక్రమయార్జునుండు.

క, తడవారె భూప్రదక్షిణ మడరింపఁగ, బోయి యామహామహుఁడు పదం
పడి పుణ్యస్థలముల నె, న్నడు మీరందందు నరుగ నరుఁ గానరుగా. 165

క. అన విని సమస్తభూములు, గనినారము తీర్థయాత్ర గావించు నెడన్
గనుగొనినారము సంక్రందననందను ననిన మీఁద ముదం బెన్నొందన్. 166

ఉ. ఎచ్చటఁ గంటిరో విజయు నెక్కడ నెక్కడ మాను రాఁడుగా
యిచ్చటి కంచుఁ గోరికలు నిక్క లెత్తరసోక్తిఁ బల్కఁగా
నొచ్చెము లేనిరీతి మెద నూఱఁగ సాగె వెంటనే
వచ్చునిఁకంటివాడ యిపుడు పైఁదలిపైఁ దలిరాకుఁ గైదువుల్ 167

ఉ. కోమలి యాగతి న్మదిఁ దగుల్పడఁ బల్కిన నవ్వి నిర్జర
గ్రామణిసూను మీ రెచటఁ గంటిరొ యంటిరి కన్నమాత్రమే
యే మని చెప్పవచ్చు నొకయించుక భేదము లేక యాతనే
మే మయి యున్నవారము సుమీ యిక చాఁబు పత్త్రిలోచనా. 168

ఆ. తీర్థములను గ్రుంకి దేవతా సేవలు, చేసికొనుచుఁ బెక్కువాసరములు
గూడి యతఁడు మేము గోకర్ణమున యాఁగు, లుంటి మనిన మచ్చెకంటి యలరి

క. యెక్కడి గోకర్ణం బన, యిక్కడి కది యెంతదూర మింతకు నతఁడే
చక్కటికి వచ్చునో లే, కక్కడనో యుండి యావలి కరుగునో చెప్పుఁడా. 170

క. అని రాజవదన మాటికి, ననురాగము తేటపడఁగ నాడెడుమాటల్
విని జేజేరాజకొమరుఁడు, వనజేక్షణ కనియె వలపు వడ్డికిఁ గొల్లన్. 171

క. వేమాఱు గ్రుచ్చి గ్రుచ్చిప్ర, శ్నే మీ వడిగెదవు మన సాకించు నీ కా
భూమీశుమీఁదఁ గలదో, తామరసదళాక్షి నాకు దాఁపక చెప్పుమా. 172

ఉ. అక్కలితోడ మంతనము నం దిటు వేఁడఁగ గాన నెంతయున్
నిక్కము గాఁగ దెల్పెదను నీ కటు లైన సురేంద్రసూతి యా
దిక్కున నున్నవాఁ డనుచు దెల్పినతోడనె మాటలాడకే
యెక్కడ బోదువో యని మొకించుక సంశయ మయ్యెడుం జెలి, 173

క. ఆకవ్వడి యతివేషము, చేకొని యున్నాఁడు నీకు జెంతనె యెన్నా
ళ్ళో కలదు వచ్చి యింకను, నీకీలక మించుకైనఁ వెలుఁగవుగా. 174

క. నీకై తపంబు సేసెద, నీకై వడి దాపసేని యే నర్జునుడన్
లోకోత్తరశుభలగ్నం, బో కోమలి నేఁడు గోర్కు లొడగూర్పఁగ దే. 17

ఉ. నా వని యాశ్రీలకచ నవ్య మొగం బటు గొంత వంచి యెం
తే వెఱ నివ్వెఱన్ మునిగి యాతని బార్థుని గా నొకింత మున్
భావమునం దలంచితిను నమ్మక యమ్మక చెల్ల యూరకే
సేవ లొనర్చుచుంటి నని సిగ్గున జిగ్గనిలేచి పోవఁగన్ 17

తే. ఏల పోయెదు నిలు నిలు బాలయనుచుఁ
చిఱునగవు నెమ్మొగంబునఁ జెంగలింపఁ
దమకమున లేచి మఱలేచి తత్కరాంబు
జం బొడిసి పట్టెఁ దేసాఁచి సవ్యసాచి 177

క. పట్టినమాత్రాన దేవకి, పట్టికరాబ్జము లలాటపట్టిక చెమటల్
వెట్టె గగుర్పొడిచెం జను, గట్టొకయినుమంత వీఁడె గట్టుంగొంగున్ 178
క. మఱుఁ డపుడు చేసితూపులు, ధరియించియు నేమి చెప్ప దరుణీనరునిన్
సరకొలలఁబడ నేసెన్, గొరవంక రొదల్ చెలంగ గ్రొన్ననవింటన్ 179
క. అరిలిం దేచట్టి వ, రారోహణ వేఁదిమీఁదికై రాఁదిగువన్
సూరము నెస సరుగక యొ, య్యారముగా సమ్రివసనయై యుండంగన్ 180
క. ఏ మును చూచి యెఱుగ నిను, నీ మును నాఁగాంచి యెఱుఁగ వీవును నిపుడీ
ప్రేమలు వినుకలినేపై, పై మన కిర్వురకుఁ బర్వెఁ బర్వేందుముఖీ 181

ఉ. శారికహారికంకణము సద్దున కంటుట గాదు కేలు మం
జీరఝుళంఝుళధ్వనికిఁ జేరుట గాదు పదంబు లంచవా
గ్ధోరణిమాధురీమహిమకున్ శుక మానుట గాదు చెక్కులో
సారసగంధి నాకొఱకు సారెకు వేఁడెదుజాడ లన్నియున్ 182
క. చిలుకలకొలు కిది నాతో, బలుకం గాఁగొంత సిగ్గుపడియెదు ముంజే
చిలుకా నీతో నైనను, బలుకంగా రాదె పలుకు బంగారటవే 183
మ. రతికిన్ భారతికిన్ వినోదకథలం బ్రాగల్భ్యమున్ జూపి త
త్ప్రతులం గూరిచి మాటనాసి గను పెద్దల్ గారె మీవార లా
చతురత్వం బిట గొంత గానబడ నీచంద్రాననన్ గూర్చిసన్
బ్రతికింపం గదె ముద్దుగీరమ సుధాబంధూభవద్గీరమా 184
ఉ. చంపకగంధిమోహిని సరసంబగుబింబ మటంచు వట్టితే
లింపు పెలుంగుతో దమి దలిర్పగ బల్కి నఁజెక్కుగీటి ని
న్నింపుగ ముద్దుపెట్టుకొని యెన్నఁడు మన్నన సేయ నున్నదో
పెంపుడుఁజిల్క నిన్ను దనిపింతు గుమీ చెలి నన్ను నేలినన్ 185
క. అని కేళిశుకముఁ బలికిన, మన మలగం గనికి వలికె మాటలతియ్యం
దన మింతం తన గూడని, తనయధరసుధాసమగ్రతం దెలుపంగన్ 186
తే. మేరలా యివి మీయంతవారలకును, బెద్దలున్నారె తెలిగి వారె పెండ్లి సేయఁ
గలరు వేగిరపాటింత పల డటంచు, విన్నపము సేయరాదె యోచిన్ని చిలుక 187

తే. అని యుచితరీతి వెలయఁగ నాడు నాతి, రసికముద్రిక మిగుల మానసము గరఁగ
పైపయిం బ్రేమ యగ్గలం బై చెలంగ, సవ్యసాచి సాదరంబుగ ననుఁ గిరీటి 188

క. వివాహ మెట్లుఁ గట్టుకొన్నాఁడు, గాసించుట గొన్నాఁ డింక గల్యాణంబున్
నీ వేల జంకుఁ గడపెదు, యువే మాటాడ కిందు రాకేందుముఖీ 189

సీ. నన్ను గాంధర్వంబునను పెండ్లి యాడవే, సిగ్గేల వడియదే చిగురుబోణి
రతిఁ దేల్చి మదనసామ్రాజ్య మేలింపవే, తల యేల వంచెదే జలజగంధి
చెలులు వచ్చెదరు నా తలఁపు లీడేర్పవే, తడ వేల చేసెదే ధవళనయన
మది నిచ్చగించి నా మనవి యాలింపవే, కడ కేల పోయెదే కంబుకంఠి
తే. మనసు దాపంగ నేటికే యనుపమాంగి, చలము సాధింప నేటికే చంద్రవదన
మాఱు మాటాడ వేటికే మధురవాణి, చింత సేయంగ నేటికే దంతిగమన 190

క. గబ్బిమరుఁ డొఱపెట్టఁగ, గొబ్బునఁ జైబడును నీవు గూడనివార్తల్
నుబ్బునఁ గాంక్షింపక, దఁ గబ్బిగుబ్బ కొనకు పూర్ణతనుబింబోష్ఠీ 191

క. మీఁదన్ శృంగారసాగర, మీఁదెదఁ గలవా లతాంగి యే మెఱుఁగ వయో
యీఁగాఁ డన్నను మదనుఁడు, కోఁదాఁ డనువాఁడు బిగువు కొనసాగునొకో. 192

క. ఏలే యాలేఖ్యాకృతి, యేలే యాలేయకరముఖీ చూడ వయో
యేలే శైలేయస్తని, యేలే బాలేందునిటల యే లాఁతినఁటే 193

సీ. ఆహార మింపు గాకుచాగ్రిమాసక యున్న, నాహార మింపుఁగా దబ్జవదన
చెఱకుఁబాలొందన్నవాతెఱ యానిగఁగంతు, చెఱకుఁ బాలౌదు నే చిగురుఁబోణి
కళలు దేరెడు నిమ్మొగంబుల ముద్దిడకున్న, గళలు దేరవు సుమీ కంబుకంఠి
వలఁ జేనిదురమున నలరింపకున్నను, వ్వల రే నిదురరాదు కలువకంటి
తే. నేఁడు గాదు గదే ప్రేమ నాకు నీకు, నాఁటి యున్నది మఱి చిన్ననాఁటినుండి
యిట్టు లేకాంతసమయ మిన్నాఁటికి దొరకు, నేల తప్పించుకొని యెదవే లతాంగి

మ. అని బాహాపరిరంభసంభ్రమరసాయత్తైకచిత్తంబునన్
దా వీక్షింప నెఱింగి యందియలమ్రోతన్ గేకిముల్ రా సఖీ
జను లేతెంచి రటంచు నే మొగిఁ గిహస్తంబున్ విడంజేసి తే
ర్పునఁ దప్పించుక పోవ భూవరుఁడనుం బూఁబోణికిం గ్రమ్మఱన్ 195

క. కలహంస కేకిశుకములు, పిలచెల నేతేర నీవు పెంచిన వనితా
తలఁచెదవు మరుఁడు పైఁగా, వలెఁ బెట్టిన చెఱఁగి తిరుగు వనజాతముఖీ

క. వలదమ్మ కలువకొలఁకుల, దాపున దెమ్మెర లోలతా వాని నిగఁ బోయుచు నో
చెలి జామ్మని నీరహాలకుం, జలదమ్మ ఘటింపరాదు దుమ్మెదలదిమ్మలచటన్ 197

శ్రీ

విజయవిలాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీ ధుర్యశౌర్యధైర్య
స్థైర్యధరమూర్ధన్య యాదిగర్భేశ్వర వి
ద్యాధికవితరణదీక్షా
రాధానుత యచ్యుతేంద్రరఘునాథనృపా.

తే. అవధరింపుము కథాకర్ణనాతివేల హర్షులైనట్టి శౌనకమహర్షులకును
తతసమస్తపురాణకథాళి తెలుపఁగ, సూతుఁడై విలసిల్లెడు సూతుఁ డనియె. 2

క. ఆరీతి నంతిపురమున, నారీతిలకము సఖీజనంబులు గొలువం
జేరినపిమ్మట మది గోర్కిఁ, గూరినపిమ్మట కిరీటిఁ గాని సరకుఁ గొనదెన్. 3

తే. కృష్ణవనుమతి రుక్మిణీకీరవాణి, వచ్చి భోజన మిడఁ దల వంచి యగ్గ
లంబయినచింతవలసెయుల్లమి నతండు, సాగటులను బోయికసిగాటులుగ భుజించె.

తే. మునుపు సైఁపదు సంతోషమున భుజింప, వెనుక సైఁపదు చింతచేతను భుజింప
బాలకడ నున్నయపుడు డెడఁబాసినపుడు, నొక్కతీరయ్యె భరతవంశోత్తమునకు. 5

ఉ. ఎక్కడఁ జప్పుడైనఁ దగ నేఁ డిక్కణ వచ్చె నటంచు లేచు నే
చక్కిఁ దళుక్కు మన్న నలజవ్వని మై సిరి యంచుఁ జూచు న
దిక్కున నల్కుడైన సుదతీమణి పల్కని యాలకించు నే
మ్మొక్క కిరీటి మోహసముదగ్రత నే మనవచ్చు నయ్యెడన్. 6

ఉ. చక్కెరకెంపుమోవిఁ గని సారెకుఁ జిల్క మొగంబు వేఁడఁగాఁ
దొక్కపుఁ జిల్వకప్పుజడఁ జూచి మయూరము లట్టు సాఁపఁగాఁ
జక్కనితమ్మిరూ పదుగుజాడలఁ గన్గొని రాజహంసముల్
త్రొక్కుడుపాటు చెందఁగ వధూమణి వచ్చుట లెంచు నెమ్మదిన్. 7

తే. మారుతమ్ములవాడికి మలయకూట, మారుతమ్ముల వేఁడికి మట్టుమీఱు
చంద్రకిరణమ్ములకు శుకశారికాళి, చంద్రికిరణమ్ములకుఁ జాల జలదరించు. 8

ఉ. విరహతాపము గలంపఁ గలవి యివి గని తమ్ముఁ జేర న
య్యారుకు చవాలుఁ జాపులకు నోడుట సంకము గాఁగ మీనముల్

హారిణముపట్లనే తమకొరాంకులు నోడెనో కాక బాలికన్
గరఁచుఁగ రాదె యేల సనాఁ గాంచెద రీమృగనేత్రనాంఛనుల్. 9

క. ఇన్నాళ్ళు సేవ సేయుము, నన్నదియుం బోయె నేఁ డయో కౌఁగిలి యి
మ్మన్నంతఁ జదువఁ బెట్టఁగ, నున్న మతియుఁబోయెననుటహో నిజమయ్యెన్.

తే. అంతిపురమున కరుగుచో నింత తిరిగి, యోరగాఁ జూచునపుడుశృంగారరసమ
పారముగ నుబ్బ జాలెత్తె నాఁడు దాని,చలమనోహరలోచనాంచలము చెలమ. 11

సీ. అర్జునుం డనఁ నేనె యని తెల్పినంతనే, మిట్టి మీఁదై పడె మేలుఁతచూపు
గాంధర్వమునఁ బెండ్లికమ్మనుమంతనే, పచ్చకప్పుర మయ్యె భామపలుకు
బలిమిమైఁ గౌఁగిటం దలిరించినంతనే, యొకబండికల్లయ్యె నునిదపిఱుదు
సొలపుఁగొప్పయ్యెడఁ జేత మాఁతు నన్నంతనే,పచ్చపూసాయెఁబో పడఁతియురము

తే. పేరు వివరించి నే నేల పేలనైతిఁ, గోర్కెఁ దెలియించి నే నేల గోలనైతి
బలిమిఁ జేసి నే నేల బయటఁ బడితి, ఒత్తిగనిపించి నే నేల పలుచనైతి 12

సీ. తెలుపు కస్తురిచుక్కఁదీర్చి వచ్చిన టెక్కు, గీఱునామము నాఁటితీరుగేరుఁ
దస్వాంగి వలిపంబుఁ దాల్చి వచ్చినసోగసు, వన్నె గట్టిననాఁటిచెన్నుఁ దన్ను
వాల్గంటి కీలుగంటు వైచి వచ్చినచెల్వు, జడ యల్లుకొనునాఁటిసవురు జౌరు
నొయ్యారి మెఱుఁగుసొమ్ములు వచ్చినతీటు, మణిభూషలిడునాఁటిమట్టుఁదిట్టు

తే. నాతి రాయంచగుమిగూడి నడుచుమురువు
చెలులు గొల్వంగఁ జనునాఁటి సొంపు నలఁపుఁ
జక్కఁదనములపోఁ ప్రైనచంద్రముఖికి
నిచ్చలపుచూపు లెప్పైన నింపు నింపు. 13

ఉ. మిక్కిలి తేటిమాడ్కి మెఱుమిట్టులు గొల్పఁ జరించునప్పుడ
మ్మక్క దలుక్కునన్ మెఱసిన ట్లగు నే మన వచ్చు నద్దిరా
చొక్కపుఁబైఁడిబొమ్మ యనుచుఁ జను లాడిన నాడి రింతెకా
కెక్కడిదో యిపో యలమృగేక్షణమేనికి నక్కడానికిన్. 14

ఉ. చిత్తజుఁ డల్గి తూపుమొనచేసినఁ జేయఁగ నిమ్మపై ధ్వజం
బెత్తిన నెత్తనిమ్మ వచియించెదఁ గల్గినమాట గట్టిగా
నత్తరళాయతేక్షణకటాక్షవిలాసరసప్రవాహముల్
కుత్తుకబంటితామరలకుం దమనక్కలు గండుమీలకున్. 15

క. అని తాల్మి బాయ నేనకు, నని యొప్పటివలెనె తిరిగి యరుదేర దొకో
యని యాస సేయ వచ్చిన, నన్నతోపరి నింక నడుచ నని తలపోయున్. 16

సీ. శరవాగ్ని కోర్వక శధి మాఱుకొనెడు తాఁ,దపసివేషం బేల తాల్చినాఁడు
కడలేనిపికలఁ గంటకుఘనోదయాశఁ, దలిసియుఁ దా నేల వలచినాఁడు
శుకశారికాగ్ర్యటులకుఁ దల్లడిల్లెడుతా, సువనవనంబున నేల యుండినాఁడు
కరగతస్వము వోవఁ గరణిఁ జింతిలెడుతా, వెలఁది నేటికిఁ బట్టి విడిచినాఁడు
తే. నేరముల నెంచెద మటన్న నేరికైనఁ, గలవు పరికించి చూడ నందులకు నేమి
యంగసాంగత్యపారవశ్యమునఁ గాక, యోజగి యుండిననతఁడు చేయేలవిడుచు.

తే. ఈనికి శృంగారవనమఁట యొంటిఁ దగిలె
నఁట విరహియంట యెంత నేయఁడు కిటిటి
ననమశరుఁ డింకఁ దనవైరి యగుల లాట
లోచనుని గెల్చు నని దయ గాచెఁ గాక. 18

క. ఇటు లాతఁ డుండఁగా న, క్కుటిలాలక యంత నచటఁ గుసుమశరార్తిన్
బెటిలి పసిఁడిపాన్పుపై న, ట్టిటు వడి యెంగొనఁ దాన యేకాంతమునన్. 19

క. ఏఁ గోరినచెలువుఁడే నను, నాఁ గావ నెంచు నచ్చి చిగ్గతి వేఁడం
గౌఁగిలి మూటిట వచ్చెని, నాఁ గాఁ డని పెనఁగి యెంత యవివేక మయో. 20

ఉ. దిగ్గన లేచి నన్నతఁ డతిప్రిదంబునఁ జందమామతా
విగ్గుటగంగుమీఁదకయి నెమ్మిఁ గరాబ్జము వట్టి యీడ్చినన్
బిగ్గఁ గవుంగిలించి సుఖనీగధిఁ దేలఁగ నీక నా కయో
సిగ్గనుపేర వెంటఁ బడఁ జెల్లు నెకో ప్రతిబంధ మగ్యుడన్. 21

క. తొల్లిటివలె నేవకుఁ బోఁ, జెల్లునె మావారు పెండ్లి సేసెద రిదుగో
తల్లిఁ దను కంచుఁ బలికెని, నెల్లిద ముగుఁ గాదె తిరిగి యేఁ బైకొన్నన్. 22

సీ నను దావలచిపడ్డనలకుపల్ దీరంగఁ, గైసేయ నెన్నఁడు గలుగునొక్కొ
పెనఁగి చే పిడిపించుకొనిన నేరమి పోవఁ, గెలన నెన్నఁడు నిల్వఁ గలుగునొక్కొ
ప్రియ మెఱుంగక యడ్డపెట్టుతుండుడుకుపోఁ, గల్యాణ మెన్నఁడు గలుగునొక్కొ
మోహతాపము దీఱ మోవిచక్కెరపానకమున నెన్నఁడు దేల్ప గలుగునొక్కొ
తే. యొంటి శృంగారవనములో నునిచి వచ్చి, నట్టి నెంజలిగుల్ల వో నాన్పపాల
తిలకుఁ జీర్పంగ నెన్నఁడు గలుగునొక్కొ, యామకేసినకుచకుంభసీమయందు 23

క. అని యొంచరానికోర్కులు, మనమునఁ దలపోసి భావముగ్నతచేతం
గనుమూయఁ గలసినటులు, గని సంతస మందుఁ జూసి కళవళ మందున్. 24

సీ ఉదయాద్రి గొలగలి నొఁగసి మీఁద విలుఁగు, జలజారి వేఁడివెన్నెలలు గాయ
హారుకంటి పెగ గొర్చి యూటి తేటిసమారుఁ, డలరుఁ జిచ్చులవాఁడిములకు లేయఁ

బాముకోఁగలతోడ సాము చేసినగాఁడ్పు, విసపువిత్తై సోఁకి తగటు చూడ
గ్రాంచాలయముపోటుగంటి మారినరాజ, హంసము ల్వాడి హాళాహళులు సేయ
తే. చనునంతకు వలవంతవేఁగునంత, సంతిపురమునఁ బ్రమదవనాంతరమునఁ
గృష్ణకృష్ణా!, యటంచు నాశీరవాణి, రామరామా!, యటంచు నారాజనుతుఁడు

క. చెలులు ప్రసంగవశమ్మున, నలరెం గడుఁ జయధ్వనన మనిన నృపలా
లలియ నుం గలయఁ గనుం బలుకులు బాగొఁగ కీటిపచ్చ లటన్నన్. 26

క. మనమున నున్నది మొగమునఁ, గనిపించుచుం గాన గట్టిగా మదిలో న
ద్దనభావ మునికి నపుడ, యనభావము మొగమునందు సుదతికి నిల్చెన్. 27

సీ. పులకించె మే నేమి పలుచుకొంటివొ యంచు, మేలంబు వదరించె మిత్రవింద
యిన్నాళ్ళకలె మనసిచ్చి మాటాడవే, యెందు దృష్టియుని కాళింది దగ దెఁ
జెలి పెండ్లికత జెప్పఁ బోయెగ్గి నేమి కలదు తేయని గేలి సలిపె భద్ర
వలపువాపన మించెఁ గళికి నీ మొగముఁ చుఁ, దిస్పురి నెఱఁచె సుదంతి కొంత
తే. జాంబవతి వ్యాలకుఁ సరసమాడె, నే లగడు సేసెతకే ముద్దరాలి ననుచుఁ
బలికె యక్షిణి సత్య కన్నులిపెను పుడు, చిన్నమఁదలిమోహంపుఁజెన్నె తెలిసెఁగి.

క. అంగన యిన్నాళ్ళును ముని, చెంగటికిం బాఱిపోతి సేవలు గావిఁ
పంగాఁ బోదువు నేఁడటు, తొంగియుఁ జూడ వతఁడేమి దోసము చేసెన్.

ఉ. అక్కట యేఁచూపు నేటి కల యాచ్చిక గుచ్చిక సేయు నంచలం
జక్కటిగా దేమిటికిఁ జేంగ వచ్చినముద్దుఁ జిక్కులన్
ముక్కు మొగంబుఁ బెట్టి కటు ముట్టను గొమ్మ, నె దేల బోల్లనో
చక్కని ముమ్మ నివేగటులుఁ బూఁచిన వింతె లగ్గ్రడున్. 30

ఉ. ఎవ్వనిఁ జూచి వేలుపడితే యగవింపడు నీకె నీమనం
బెవ్వఁడు గొచ్చెఁ జెప్పఁగనవే మాకోకిలవాణి నిన్నునేఁ
డెవ్వని చెల్వు సొంపు మటు నెన్నఁబడెన్ వనతాంగి నేన కా
వ్వరు నీకుఁ దాగినపని మేటికి గాఁచెదవే తలోదరీ. 31

ఉ. బాలసమాగమంబు పయిపాటున నించుక సోఁకినం గడుం
మూలము నంటుఁ గోక లిడు పసుగ్గులముదుఁజిలుకై
వాగ్రీలనఁ గంగుఁ గేలు పచ్చనిపిక్క తను మేని దేగతిం
దాఁ జవయో యోగశిఖి గా సెపిఁగోఁగ సిలోద 32

క. అని వారిక వారిందఱు, మనమున గోఁచినటు లాడుదు రిట్లు ముచ్చిక హటల్
గని పిగ్గున నయ్యేలజ, వ్వని యూరక యున్న నపుడువారలలోనన్. 33

ఉ. లెంకఁగ నేలుకోఁ గలఁడు లే సుగుణిం బరితోషపు సేసి మా
నాంకుని పాదమాన మన నాదట వేఁడిన నూఁఖు వల్కుఁగాఁ
గొంకెదు నంచు మీ రిపుడు గోలని చూడకు రమ్మ నేర్పుఁ బో
చంకలబిడ్డ లాడిపడ సారసలోచన మాటలాడఁగన్. 34

తే. క్రాఁగి యున్నది మిగుల సంగంబు చూడఁ, గలవరించుచు నున్నది కలదొ యేమొ
సోఁకు డల్లసనాన్ప్యసి కే చూపవలయు, భామ నని పల్కె నా సత్యభామ నగుచు.

క. ఈలీల నుండి మన మిటు, మేలము లాడంగ నేమి మిడిమేలమొ యం
చాలో సత్య సుభద్రహి, తాళుల కినుమంత యీఁగహాస్యముఁ దెల్పెన్. 36

క. గుసగుసలఁ బోయి వలపుల, కినుమస లని తెలిసి గసికకిసలయపాణుల్
బిసకిసలకునుమసరము, వెసవసలక తెచ్చి శిశిరవిధిలాంలసలై. 37

శా. పన్నీటన్ జలకంబు లార్చి చలువల్ పైఁ గట్టఁగా నిచ్చి మే
న న్మందారఁగఁ జందనం బలఁది వినాన్నిణంబుగాఁ గప్పురా
న న్నామం బిడి కొమ్ముడిన్ సిరిసరంబుల్ నించి హారావళుల్
చన్నుంగొవలఁ దార్చి రప్పుడు చెలుల్ చంద్రాస్యకు న్నేర్పునన్. 38

సీ. తోఁటె మధువ్రతంబులకు దండము పెట్టి, మకరంద మదగబింబమునఁ బల్కెఁ
జెలి గంధవహున కంజలిఁ జేసి సెత్తావి, పుష్పగుచ్ఛ లుగోజమున నమర్చె
నాళి బిసాహారపాళికిఁ బ్రణమిల్లి, నవమృణాళములు బాహువులఁ గూర్చె
సకి గెందలిరుదిండులకు వందన మొనర్చి, చిగురుటాకులు పాదయుగళిఁ జేర్చె

తే. సరగ నిటు లందఱును మీ ప్రసాద మనుచుఁ, బంచసాయకదేవతాబలము నెల్లఁ
వేఁడికొని తగినట్లు కావించి రపుడు, చంచలాక్షికి శిశిరోపచారవిధులు. 39

తే. కలయఁ బన్నీరు చిలికి శ్రీగంధ మలఁది
విరులు పైఁ దార్ప నపు డోర్పఁ దరుణిమేటి
మగని నరు గెల్వ నలరాచమాసటేఁడు
పూజ సేసినయగ్గజరాజ మనఁగ. 40

ఉ. అంగనకుబ్బచన్నుఁగుటిందపు మేలివసిందికుండలం
బొంగఁ దోడంగె జొబ్బిలఁగఁ బూసినగంధము తాపవహ్ని సం
పంగికటారిదొరనకుఁ బాలును బియ్యము లేనిపొంగలో
పొంగ లటంతు సయ్యాలరుఁబోఁడులు నాఁడు గేలి సేయఁగన్. 41

పంచచామరము. మెఱుంగుఁబోఁడి కిల్లు చల్వ మేర మీఱఁ జేసినం
గుఱుంగిటన్ నిలుంగరాక కూర్మి వచ్చె హెచ్చఁగాఁ

బగలు మీఱంగఁ బాంథకోటుల బాధ వెట్టుచు నుండు నీ
తోఁగ తగుల్ విడనింటిబోయకుఁ దోడు వచ్చినవాఁడపో 64

క. మకరందరసముఁ జిల్కెడు, చికిలిలకోరీలు చెఱకుసింగిణివిల్లుం
బ్రకటించినము నిగ యేమో, మకరాంకుఁడు సేఁదుసగలు మానఁడు చెలియా. 65

చ. చిడిముడిపాటుతోఁ జెఱకుసింగిణిఁ బూని మధుప్రియత్వమే
ర్పడుగతిలాస్త్రు లున్నహరిపైని గసుక్కున నెక్కి యుక్కునన్
వేడలెడుచందుఁ జూచి తమి సేఁదిదిగో వధ మాచరించుఁ బెం
పడరి లతాంగి వచ్చెతుఁ గోఁగిప యమ్మదనుండు చూడఁగన్. 66

తే. అనినఁ గనుండు మనకు శోభనైనవాఁడు, తోయజరాతి మనుజాలతో బ్రివ రాఁడు
కాముతూపులు వెండు బ్రికఁ గట్టఁబడును, భామ యేటికి నూరక జలదరింప. 67

తే. అనుచు నూఱడఁ బలికెఁ దత్ప్రాణసఖులు, దేవకీదేవి కీమాట దెల్ప కున్నఁ
గా దనుచుఁ జేరి చెలియున్న గాదదలిఁ, గంతయాటమున్న తెలిపి మురాంతకుండు

ఉ. తల్లిని దండ్రి నాత్మజులఁ దమ్ముల గమ్మని యేకతంబుగం
దల్లకిరీటియున్న తెఱఁగందును భద్రకు నైనమోహమున్
దెల్లము సేసి మున్ మనమదిం గలయట్లనె యయ్యె నంచు రం
జిల్లి హలాయుధుం డెఱుఁగఁ జేయఁగ రాదు గదా వివాహమున్. 69

క. తనశిష్యుం డని దుర్యో, ధనునకు నీవలచి సమ్మతం బడఁ డటు గా
వున నిందుకుఁ బశుపతిపూ, జన మని యొక టిపుడు గద ప్రశస్తం బయ్యెన్. 70

చ. ఇరువదినాల్గు రేపుమొదలింగుధరోత్సవలీల లచ్చటన్
జరిగెడు నేఁటి కెన్మిదవనాఁటికిఁ బెండ్లిముహూర్త మవ్వధూ
వరులకుఁ దెల్పి నల్వుఁడు వివాహవిధుల్ హలి గానకుండఁ దీ
వరమున లగ్నవేళ కిటు వత్తు నటంచు నమర్చె దేవకిన్. 71

క. అంతటఁ బశుపతిపూజకు, నంతటఁ జాటంగఁ బనిచె హరి యరిగెఁ బ్రబలం
బాంతకు వనుదేఘని ము, న్నంతర్ద్వీపమున కేగు మని యాదవకన్. 72

క. యదువృష్ణిభోజకులజులు, గదలి రపుడ నేగాలికామణిభూషా
మృదులపరిధానపరిమళ, ముదితమహైశ్వర్యధుర్యవిభవోన్నతులై. 73

ఉ. ఈగతి నంతరీపమున కెల్లజనంబులతోడ నేఁగి యం
దాగమవేద్యశాలికి నతామరపాళికి నిందుమౌళికిం
ద్యాగము భోగముం జెలులయాటలు పాటలు నిత్యకృత్యమై
సాగఁగఁ జూచు చుండి రల శౌరియు సీరియు సంభ్రమంబునన్. 74

తే. అంత నిచ్చట ద్వారకయందు దేవ,కీసతీమణి తాను రుక్మిణియుఁ బెండ్లి
పెద్దలై యర్జును సుభద్రఁ బెండ్లికొడుకుఁ, బెండ్లికూఁతును జేయనపేక్ష జెలఁగి.
ఉ. కట్టిరి మంచిలగ్నమునఁ గంకణముల్ కలపంజరంబులం
బెట్టిరి మేనులన్నలుఁగు మేలిమృగీమదకుంకుమంబులం
జుట్టిరి కైశికంబుల విశుద్ధమనోహరపుష్పమాలికల్
పట్టిరి పేరఁటాండ్రు ధవళంబులు పాడుచు నుల్లభింపలన్. 76

శా. ఇన్నాళ్ళొప్పిరి యొనర్పఁ గేళివనిలో నిం పొందు సమ్మాధవీ
పున్నాగంబుల పెండ్లి సేయవలెఁ బూఁబోండ్లాం రారె యటం
చు న్నెచ్చెల్ సగ నొండొరుం బిలిచికొంచున్ సత్యభామాదిస
ద్యున్నేత్రీమణు లప్పు డిర్వురకు విందుల్ సేసి రందందులన్. 77
క. అంతర్వాణి పురోహితుఁ, డంత వివాహోచితక్రియాకాండం బా
ద్యంతము గావించుటకై, సంతసమునఁ జేరి యున్న సమయమునందున్. 78
క. సంపంగినూనె యంటెన్, శింపాంగి కిరీటి నొకతె చనుదోయి పిసా
లింపం గిల్లడ కటి నటి, యింపన్ గిటగిటని నొకింత చలింపన్. 79
క. కలశస్తని మణికంకణ, కలశస్తనినాడు మొలయఁగా నొకతె వడిన్
దలఁ బ్రామి పసిఁడికొప్పెర, జలములు చెలు లందియొసఁగ జలకం బార్చెన్. 80

లయవిభాతి. చలువ లోనఁగున్ సగఁ జెలువ చూపు డొక్కరితె
వలఁతితన మొప్ప నొకపొలఁతి తడి యొత్తెన్
పొలఁదిగ జవాది నొకచెలఁది తలఁ బూసె నొక
జలరుహదళాక్షి సిగ కలరుసరి చుట్టెన్
దిలక మిడెరొ న్నిటలఫలకమున నొక్కరితె
తెలి నిలువుటద్ద మొక చెలి నిలిపె మ్రోలన్
గలయ జవరా లొకతె మలయజ మలందె నొక
లలన విసరెన్ సురటి యలసరుస కర్షెన్. 81
తే. ఒరగవేసినసిగ యింత యొఱపుఁ జూచి
బవిరి దిద్దిన చెంపలబాగుఁ జూచి
వడి నొలిపి యున్న మీసము బెడఁగుఁ జూచి
యపుడు తమలో సుభద్ర నెయ్యంపుఁ జెలులు 82
క. వాసవి త్రిదండివేసము, వేసి గదా మేలు సేసె వెస జన్నిదమే
చేసికొనవచ్చు సిసిగ, వేసికొనం గూడ దొంకువేసము లైనన్. 83

క. దండము కాషాయంబును, గుండికయును మాని పెండ్లికొడు కైనాఁ డా
ఖండలుని ముద్దుఁగొడుకు ప్రచండరుచి న్నేఁడు త్రుంచి సన్న్యాసముగా. 84

మ. యతివేషంబున నిన్ని నాళ్ళు మనయుద్యానాంతరక్షోణి ను
న్నతఁ డా యాతఁ డదేటిమాట కనుఁగొమ్మం చెన్నఁడే నీతను
ద్యుతి యీరాజస మీ మొగంబుకళ లీయొయ్యారి మీవీక్షణా
మృతలీలాభినయంబు లీసొగసు లీమీసాలలో నవ్వులున్. 85

క. ఈమహిమ యెందుఁ గలదే, భూమండలిలోన నితఁడె పో చక్కనివాఁ
డో మగువలార మును విన, మా మన్మథు నతనిమేనమామ న్మథునిన్. 86

క. ఈరాజు సేవఁ జేసిన, వారికి గల భాగ్య మాఖ్యవశమో హానర్ఘ్యం
గారునితోఁ గూడం గల, నారీమణిదే సుమీ జనన మూహింపన్. 87

ఆ. మంచిమగఁడు వలయు నంచుఁ గోరుచు నుండు
మంచిమగఁడు గలిగె మఘవసుతుఁడు
మనసుభద్ర సుకృతమహిమ యే మనవచ్చు
మనసు భద్ర మయ్యె మనకు నెల్ల. 88

తే. అతి నుతింప నలంకృతుఁ డగుచు గొంతి, గూర్మికొడు కుండ బంగారుకుండ దైన
కన్యకారత్నమున కాపరికారమున నె, శిరసుమజ్జన మొనరించి చిగురుఁబోండ్లు. 89

ఉ. భామకుఁ గప్పుదేరు తెగబారెఁడునిడ్డపుసోగ వెండ్రుకల్
వేమఱు దువ్వి భారమున వెన్కకు జాఱఁగఁ గొప్పు వెట్టనో
సో మఱి వేయువెట్టినటు లొప్పెన దే మనవచ్చు నాఁ గదా
తామరసాక్షి కెందుఁ దలిదండ్రులు వెట్టినసొమ్ము పెన్నెఱుల్. 90

క. స్వకపోలకల్పితమనోజ్ఞకళాగతి కెట్టు సాను సరి ఛాయాచో
రకరుచిసందర్భం బని, ముకురమున సుకరణి నవ్వుమోము చెలంగన్.

ఉ. అద్దము చూచి చంద్రముఖి యందముగాఁ దిలకంబు కస్తురిన్
దిద్ది యనేకరత్నమయదివ్యవిభూషలు దాల్చి యయ్యెడన్
ముద్దులు గుల్కు కుందనపుముక్కలిసీఁట వసించెఁ దమ్మిపూ
ముద్దియ గద్దియం బొలుచుముద్దియ యొద్దియ యనన్ సుభోన్నతిన్. 92

చ. తనయునిపెండ్లి కేగవలె ధాత్రికి దిక్కులవారి నెల్లఁ గో
డ్కొని చనుదెమ్ము నీ వని కడుం గుతిఁ జేసి సురాధినాథుఁ డ
వ్వనపతి కంపినట్టిశుభవార్తల బంగరుఁగమ్మచుట్ట నా
దినకరమండలం బపరదిగ్గిరికూటముఁ జేరె నయ్యెడన్. 93

క. నందకుమారానుజ యటు, తాఁ దననందనుఁడు గట్టె దైవతపతి తే
జ్యాం దెచ్చెతాళిబొట్టనఁ, జగదురుఁ దరుణులుచిఁ బ్రాగ్గివంగననయ్యెన్. 94

సీ. కులదేవతను దెచ్చి నిలిపిరి మాణిక్య. చకచకల్ గలపెంచవికెదండ
నైరేనిఁ గొని వచ్చి రైదువల్ పాటలు, పాడుచు శుభగ్లి వేడుకలరఁ
బులికడిగినముత్తైముల బాసికంబులు,సరవిఁగట్టిరనేర్పు పేశంభుసతిల్లఁ
దలఁబ్రాలఁ గేర్చి ముక్తామాలల్ నించిరి. పసిఁడిపళ్ళెముల సంభ్రమము మీఱఁ

తే. బణవశంఖఢమామికాపటహకాహ, ళారవంబులు నేఱపిరి బోరు కలఁగ
సకలవినియోగములజనుల్ సకులెగాఁగ,నంతిపురమునసుత్సవంబయ్యెనపుడు. 95

తే. తడవు సేసె ముహూర్తంబు దగ్గఱించె,నేమొకోయన్న రాఁజనియెదురునూడ
దనదుగారాబుఁ బెలియాలిమన నెఱింగి, మాటలోపల వచ్చె సమ్మర్ధపుండు. 96

క ఒక రొకరి నెఱుఁగి కుడుఁగ, నొకరివెనుక నొకరు వచ్చి రొక నెపమున నా
వకదుందుభిసారణసా, త్యాంబుకును బ్రద్యుమ్న సాంబు లకూర్రాకుల్. 97

క. హరి వచ్చునంతలోనా, హరి రూం జనుదెంచెఁ దనయుఁ డాత్మఁ దలంపక
సురలచ్చరలు మహర్షి, శ్వరులు నరుంధతియు గురుఁడు శచియుఁ బ్రాదానుస్. 98

ఉ. చక్రరథింటిరాజు నెకసక్కెము లాడఁగ. నాలు నెక్కుడుం
జక్కఁదనంబు గల్గునెఱసాహసపుంగొమరుండు మిక్కిలిఁ గా
నక్కనఁ జేరి మే నివిరి యాదల మూరొకని చొక్కు చుండె లో
నెక్కొనువేడ్క నిక్కు చెవి నీలనెక్కువజీరుఁ డయ్యెడన్. 99

మ. సుముహూర్తం బిదె తెం డటంచు గురుఁ డన్పంచఁ దెల్ప దేవేంద్రుఁడుం
దమదేశంబున నుండి తెచ్చినసువర్ణశ్యామకోటీరము
ఖ్యమణీభూషలతోడ బాసికము సింగారించి నందారదా
మము కంఠంబునఁ జేర్చి పెండ్లికొడుకుం బ్రాగ్గంతి నెక్కించినన్.

వ అయ్యవసరంబున

సీ. ఉపరిభాగనిరంతరగోన్నమితము లైన, ముత్యాలగొడుగుల వెంత్త మలర
నుభయపార్శ్వముహుర్చ్ముహుశ్చాలితము లైన సింహామరలకలాపుంజ మమరఁ
గళ్యాణవైభవకర్ణజపము లైన, తూర్యనాదములచాతుర్య మొదవఁ
బృథులపరిదక్షిణార్చిరేకోదరము లైన, దివంశిలసమష్టి నివ్వటిల్ల

తే. నపుడు ప్రద్యుమ్నుఁడు జయంతుఁ డనలనివలఁ
బసిఁడిబెత్తంబులను బరాబరులు సేయ

నడచి వచ్చిరి హరిపురందరులు మ్రోల
సంభ్రమంబున మండపాసన్నభూమిఁ గొలుఁక. 102

చ. అనిమిషభావ మీ సమయమందు ఫలించె నటంచుఁ గోరికల్
వెనుకొనఁ బైనపైన పడి వే వటకావడి యూర్వశీవిలా
సిని మొదలైనయచ్చరలు చెంతలఁ జేరి సహస్రదృక్కనూ
గ్ర్యునియెడ లెల్ల గన్నులుగఁ జూచిరి మానసముల్ గరంగఁగన్. 103

ఉ. దేవకియింట నుండి యిటుదీర్ఘత గొండిలికూఁతు రున్నభో
జావనిజానిజానిజగృహాంగణసీమకు నేగి యింతయున్
గీపి ఘటిల్ల సాత్యకి వడిం గయిలా గొసగం గిరీటి స్త్రై
రావతమున్ డిగెన్ ద్విజపురంధ్రులు ముత్తెపుసేస జల్లఁగన్. 104

తే. నరవరోత్తము డటు శుభోత్తరముగాఁగ, గుడెపఁగము మున్నుగా నిడి కడపదాటి
యారతు లొసంగ దీవన లానతిచ్చి, మోదమున నేగె గళ్యాణవేదికడకు 105

శా. శ్రీరంజిల్ల బసిండి పెండ్లిచవికం జేరంగ నవ్వేళఁ గ
న్యారత్నంబును దోడి తెచ్చిరి జనానందంబుగా బాడుచున్
చేరంటాం డ్రిరుమంత్రివర్గపరకనా ప్తిన్ గర్గుడున్ దేవతా
పౌరోహిత్యధురంధరుండు శుభ మొప్పన్ మ్రోల నేతేరఁగన్ 106

క. మెత్తుముగదె మన మెప్పుడు ది, లోత్తమచక్కదన మీతలోదరియెదుటన్
మెత్తబడె దానిచెలు వని, యుత్తటి గుసగుసల బోయి రచ్చర లెల్లన్ 107

తే. వేయుగన్నులు వలయు బో వీరి జూడ, నని కవుల్ దంపతులచెల్వు వినుతి సేయ
గాదు పదివేలకన్నులు గావలె నని, చూచుచుండె సహస్రవిలోచనుండు 108

చ. కలరొకొ యెవ్వరైన నవు గావని యుద్ధము పల్కువారల లీ
యిల మఱి దా నెఱుంగనటు లెంతటిమాయలకాఁడు కన్యకా
తిలకము ధార వోయ వసుదేవుని గట్టుడ సేసి వేయిక
న్నులు గలవేలుపుంబలె గనుంగొను చుండె మురారి చెంగటన్ 109

క. మధురకవేణులు కొందఱు, మధురోష్ఠులు వెలయుఁదెర యమర్చిరి నరగన్
మధుమథనజనకు డంతట, మహాహర్షం బొనరం బృథకుమారాగ్రణికిన్ 110

తే. దేవసకియుఁ బొంగగా వసుదేవు డపుడు, చంద్రకాంతపుగిండి గొజ్జంగ నీట
బసిడిపళ్ళెములో బదాబ్జములు గడిగి, తనదుమేనల్లునకు గన్యధార వోసె 111

ఉ. నూరెల కేరఁ దుష్టమహిపుల్ దగునాఁడు నొవంగి నావలం
గోరిక నిక్కి నిక్కి కనుగొంచు నుపద్యు లెసంగ వాద్యముల్

బోరు కలంగ సంగములు పొంగ వధూవరులం గడానిబం
గారపుమెట్టుఁ బాళ్లపుటికల్ గదియించిరి గొంద ఱైదువల్. 112

క. వడిఁ దెఱవల్ దెర వంచం, బడఁతుక నగుమొగము గానఁబడియెఁ గాంతల్
తడఁబడఁగ శరన్మేఘముఁ, బెడఁబాసి వెలుంగు చంద్రబింబము పోలెన్ 113

క. అమృత మొలుకు నధరంబునఁ, గుముదచకోరముల నేలుకొను శుభదృష్టిన్
గమలముల కళలు గైకొను, రమణీమణిముఖముఁ దెలిచి రా జసు వలయున్ 114

చ. పొలయలు కందు వేఁడుకొను పొందికఁ దెల్పెడు లీల సిగ్గు దొ
ట్రిలిన ముఖాబ్జ మెత్తి మెడక్రిందికి హస్తయుగంబు సాఁచి వే
నలిఁ దమలించి సౌఖ్యకలనస్థితి గట్టిగఁ బట్టి కట్టె న
వ్వాలఁదుక కంఠసీమఁ గురువీరుఁడు మంగళసూత్ర మయ్యెడన్. 115

చ. తమలమవార లొండొరులదండఁ గరంబుల ముత్తియంపుఁబ
ల్పేము లిడి చేయి మీఱఁగవలెం జుమి నీ కని యుచ్చరింపఁగా
సమితము గా సుభద్రపయి నర్జునుఁ డర్జునిపై సుభద్రయుం
దమిఁ దలఁబ్రాలు వోసి తలనవ్వను సిగ్గును గోఁదొలంకఁగన్ 116

తే. అగ్ని సాక్షిగఁ బెండ్లాడినట్టి ప్రియను
ధూర్జటియును దాను బంగారు పీటమీఁద
సుచిరగతి వెలయంగఁ గూర్చుండె పాక
శాసని చెలంగె దీవించి సేస లిడఁగ. 117

తే. మృగమదము చెంత గుంకుమరేఖ వోలె, నీలమణిపొంత నరుణిపాశ్రీకు వోలె
మేఘమునకుఱంగటను దీఁగె మెఱుపువోలె, నర్జునుని చెంగట సుభద్ర యలరె నపుడు

ఉ. కలుగుఁ గలావిశేషము జగంబునఁ బెండ్లియటన్న నట్టివా
రల కటువంటిపట్ట నరపాత్రియము రూప మొయార మాని ప్పే
ర్కొలిగిన రాచకూఁతు రటు రాకొమరుం డటు యేమి చోద్య మా
సాలపుమిటారిసిగ్గరులు చూపరచూడ్కికి విందు సేయుటల్ 119

క. అంతటఁ బాలోమీమఘ, వంతులకుం బెండ్లికొడుకు వందన మిడఁ ద
త్ప్రాంతమునఁ బెండ్లికూఁతురు, గొంతటుతల వంచి మ్రొక్కఁగొంకుచునున్నన్

శా. ఎంచం గాఁ దగు సత్తమామలను దా నిర్వేల్పులుం గా మనః
ప్రాంచద్భక్తిని సాధ్వి యందు రది యీపట్ల న్నిజం బయ్యె నేఁ
డంచుం జీరి శచీపురందరుల కాహ్లాదంబు గాఁ బల్క మ్రొ
క్కించెన్ దేవకి యప్పు డర్థిహిమరుగ్బాలికన్ బాలికన్ 121

మ. పరిణయం బొప్పగ గృష్ణునిం గని సుపర్వస్వామి యాసర్వల
క్షణముల్ గల్గినకన్య మంచివరునిం గాఁ జూచి మీ నేర్పు నై
పుణి మీకే తగు నంచు బల్కి బరమాప్తుల్ మీరు రాఁగా విజృం
భణవృత్తిన్ నెఱవేర్చి పెండ్లి యని యప్పద్మాక్షుఁడుం బల్కఁగన్ 122

సీ. వియ్యంపుమర్యాద వేగుఁజామున లేచి, జాని బువ్వాన భోజనము సేసి
గుమగుమవాసించుకుంకుమకస్తూరి, యమగవల్లభునిహస్తమున కిచ్చి
గంబూర గుల్కు సతాంబూల మింద్రుఁ డం, దుకొనదో సేనానిదోయిట నిడి
పీతాంబరముల గప్పి యనేకములు వజ్రి, చేతిసంజ్ఞ జయంతుచేతి కొసఁగి
తే. కేల నొల్లట్టి కొన్నివాకిండ్లు గడచి, రాఁగ నిచ్చేసి యుండుడు రావల దని
బలిమి బలభేది యెదురుగ నిలిచి మ్రొక్కి, వేడుకమురారి కేలొత్తి డిచ్చి వీడుకొలిపె

క. అంతకు మును పేహరి య, త్యంతకుతూహలముతోడ దగు వేరల న
య్యంతఃపురిభోజనుతా, కాంతను గెలోమి సఖుఁ గట్టడ సేసెన్ 124
తే. రుక్మిణీదేవి తమయత్త మ్రోల కేఁగి, పసిడిగిన్నెయ గస్తూరి యొసఁగ నామె
చే దిగిచి దేవకీదేవి మీఁద జిలికి, వదినెగారని యొకకొంత వావి నెఱపె 125
ఉ. నీయవురాల వైతి గదవే యిపు డత్తవు తొంటివానినో
తోయజనేత్రు గాంచినవధూమణి నీసుత పెండ్లి యాడగా
నా యము నా కుమారునకు నర్మిలి పాత్రగ నత్త వాఁ చే
నాయువు గల్గువాఁ డవు నటంద్రదు శుభంబగు దీనెంతయున్ 126
తే. అని సరసలీల నుడుగర లందె యపుడు, పారిజాతంబు కతన ముక్క బరిచయంబు
చాల గల్గుట ప్రియముతో సత్యభామ, తనకు మ్రొక్కిన నింద్రాణి నెనరుతోడ
ఉ. చెల్లెల నెన్నరా పెరటిచెట్టుగ నాటినపారిజాతము
త్ఫుల్లనవీనసూనములతో నలసిల్లుచు నున్నదా సదా
యుల్లము దానిమీఁదనె యుండును నా కది ప్రాపు ప్రోవు బు
ట్టిల్లును జొచ్చి నిల్లునయి వృద్ధి నొసంగెడు నీకు నెంతయున్ 128
క. అని యుచితోక్తుల వారల, మనములు రంజిల్ల జేసి మన్ననతోన
య్యనిమిషలోకాధీశ్వరు, ననుగుంబట్టంపుదేవి యరిగిన యంతన్ 129
తే. ఏల యాలస్య మిక నింక ప్రోలు సొచ్చి, నాగవలి సేయుదురుగాక నేగకదలి
పొండు దంపతు లని ధనుష్కాండధవా, యంబుల నొసంగి నరుబయనంబు సేసి
ఉ. చంద్రికి పింఛలాంఛనుడు చంద్రిక లీనెడు నవ్వుమోముతో
నింద్రజు రాక ధర్మజున కేర్పడ గా శుభలేఖ వ్రాసి పే

చెంద్రిక 'పెట్టి యందుపయిఁ జెంద్రికవన్నియసాలు నుట్టి ని
స్తంద్రతఁ దాని మద్రియిడి చారులచేఁ బనిచెన్ నియంబునన్. 131

క. ఈరీతి నన్ని యమరిచి, యారాతిరె యేఁగి శౌరి యడఁకువ నుండెన్
నీరికడ దేవకియుఁ దన, గారాబుఁగుమారి నంపఁగా గమ్మనుడున్. 132

తే. అత్తవారింట సకలభాగ్యంబు లున్న, మగనిమీఁదఁటఁ దన కెంత మక్కువున్న
నాఁడుఁ బుట్టువు పుట్టింటి కాసపడును, గాన్ననుభద్రయొకతీరుగాఁగనుండె.

తే. తల్లిదండ్రులు గారానఁ దన్నుఁ బెనుప, నదినె లన్నలుఁగడుగారవంబు నెఱప
నల్లయూరంత బలగంబునందు నుండి, యొకతెనెడబాసి పోవ నెట్లోర్చుమనను.

క. అట్టులఁ దొంగలిరెప్పలఁ, దొరెఁగాఁగావ్పములతోడఁ దొట్రిలుముద్దుం
బట్టిఁగని కడుపు చుమ్మలు, చుట్టఁగ నది మట్టుపఱచి శుభ మొనరంగన్. 135

తే. వింతఁజే యేమి మేనత్త గొంతిదేని, కోరి నేఁడియుఁ బెండ్లాడినాయ మీర
లొండొరులు నీపిభుండులోకోత్తరుండు, దొరకెనానుభద్రిమంచికాఁపురమునీకు

క. ఈలోనఁ జూడవచ్చెన, మేలే చింతిల్లె దనుచు నెంతయుఁ బ్రేమన్
గేలం గొమ్మడి దువ్వుచు, బాలన్ దీవించి తల్లి పనుపన్ వేడ్కన్. 137

మ. సకియల్ కొందఱు వెంట వచ్చి మణిభూషల్ చక్కఁగాఁ దీర్చి చెం
ద్రికపూవన్నియజిల్గుఁజేల కటి నెంతే గట్టిగాఁ జుట్టి పెం
డ్లికుమారుండు కరాగ్రమూఁత యొసఁగన్ బ్రీడావతిం దేరి మీఁ
దికి నెక్కించిరి మందహాసకలనాదేదీప్యమానాస్యకై. 138

తే. అటులఁ దేరెక్కు దంపతు లరుగఁ జూచి, జను లురగతిమన్మథులు వీరలనితలఁచిరి
హరితురంగము లించువిల్లలరుదూపు, లంద యూండంగ సందియ మంద నేల. 139

ఉ. పచ్చనిపచ్చడంబుదొర పంపిన తోవనె బోవునంతలో
నచ్చటఁ జెల్లవాఱ నితఁ డర్జునుఁ డీమె సుభద్ర పేరిఁ బో
నిచ్చినమాట వచ్చు బలకృష్ణులచేత నటంచుఁ దామ తా
రెచ్చరికై పృథుశ్రవనుఁ డేలికగాఁ గలపౌరికావరుల్. 140

క. అలబలము లసంఖ్యములై, అలబలములు నేయుచుండ నప్పుడు గలఁకం
గలకంఠీమణి రిపుమద, కలకంఠీరవుని ధవునిఁ గని ఐకనిలైయై. 141

పంచచామరము. హుటాహుటిన్ హలాయుధుం డహో మహోగ్రుఁడై తనం
తటం దటాన నిప్పు జీమిధం బెటుంగి వచ్చెనో
ఘటాఘటీల నెల్లఁ దోలిఁ గట్టి పట్టఁ బంచెనో
యటో యిటో యిటో భటోత్కటాక్షులన్ ఘటిల్లెడున్. 14

తే. తెరుఁగడపఁగ మాయన్న దిద్దె నన్ను, నేయ నేరిపె నింటఁ జొక్కింత నాకు
నాఁడదె నే సత్యభామ మున్నరకటైన, నిలిచియున్నరకానురాగిలిచెఁగాదె. 143

కం. అని రాజకన్య గావున, మనమునఁ గలధీరతయును మమతయుఁ దెలుపన్
విని యట దరహాసంబున, ననుఁ జెక్కిలి చికిలిగోట నొక్కుచు వేడ్కన్ 144

కం. నన్నెవ్వనిఁగాఁ జూచితి, కన్నియ నీచేయునంత కార్యం బిట నే
మున్నది చూడుము చెండెద, భిన్నాభిన్నములు గాఁగ సేనల నెల్లన్. 145

కం. నీ వేడు కేలగాదనఁ, గావలె నటువలెనె తేరు గడపు మటంచున్
నేవిలునమ్ములు, గైకొనె, నావిజయుఁడు సమరసన్నహనదోహలుఁడై. 146

ఉ. అంతటిలోఁ బృథుశ్రీవనుఁ డాదిగఁ గల్గినవీరయోధు ల
త్యంతకఠోరతోమరశరాసనబాణకృపాణపాణులై
పంతము లాడుచుం బదరి పైఁబడఁ జూచు బలంబు లెల్లఁ దా
మంతట నంతట న్నిలిపి యుద్ధముగం జని యాధనంజయున్. 147

ఉ. స్యందనమున్ దురంగములు సారథి పోఁ బలరాముచెల్లెలి
యిందునిభాస్య యాపె నెట కెత్తుక పోయెదు రాకుమార యే
మందురు యాదవుల్ వినిన మీ యిటువంటివి రాచవారికిన్
బొందులు గానకుండఁ గొనిపోఁ దగవా మిమువంటివారికిన్. 148

కం. అనుటయు నే మీకనినం, గనకుండిన నానఁ బూనఁగలరా మీరల్
మనవలసిన నీమాటలఁ, బనిలేదు చనుం డటంచుఁ బైఁ బడి రాఁగన్. 149

ఆ. రాకురాకు మనెడి రాగటసేనలు, పోకుపోకు మనెడి పొగరువగలు
పొడువుపొడువు మనెడి బెడిదంపుగేకల్, విడువువిడువు మనెడి పేఁకలెసఁగ.

ఉ. ముందరవచ్చు నీకగణి ముంచుకొనం జలియింప కిం పొన
ర్పం దరళాక్షి తేరుగడపన్ గడకంటనె పాఱఁ జూచి విం
టం గొడి యేయుటల్ బయలొనర్పక యొంతటి నేయు పోర పా
రంపరి యుందతీన్ సరభరింపరి చెంపగలాడె సయ్యెడన్. 151

సీ. కొండలవలెనున్న కొమ్ముఁగత్తులభద్ర, దంతావళముల మొత్తములు బలసి
యంబుధి తెరలచందంబున దుటుముళ్లై, ఘాసిల్లు కంఖాణబలము లొదవి
విరివిరియు మేఘముల్ సరిగి వచ్చిన రీతి, ఘనపతాకల శతాంగములు పాత్తి
పెరుగుపాదల్ పేర్చు పదముగాఁ గనిపించు, గడిలపాఁజులు సమగ్రముగఁ గూడి
తే. యుక్కుపొడిరాల రోఁ పంబుపిక్కటిల్ల, నొకరొకరి కేవడట్టు నత్యుగ్రసింహ
రవములు సెలంగ సైనికప్రభులు దారఁ, నిలిరుదాగ్రశిలీముఖావ్ళులు నటింప. 152

ఉ. ఎత్తినయాయుధంబు లవి యెన్నియొ యన్నిటి నన్నితూపులన్
ద్రుత్తునియల్గఁ జేసి మఱి తోడనె పూనఁగఁ జేతులాడ నీఁ
డత్తరుణీరథాశ్వములయందును రాపడఁ డంచు తున్కయే
నత్తరి నాతఁ డే మనఁగ నాశుగలాఘవసావధానతన్. 153

మ. రథపుంజెయ్యలఁ దా వినోదముగ సారథ్యంబు గావించుక
న్యకపైఁ బెట్టినచూపె కాని యిటు నేనన్ జూచుఁగా! లేదు సా
నయకపంక్తుల్ నడుచున్ సహస్రములు గా నయ్యారె విన్వచ్చు చే
తికిఁ గన్నుల్ గల వంచు నెంచి రపు డెంతే వీరయోధాగ్రణుల్. 154

ఉ. శూరకులంబు సర్వ మొకచో కయి వచ్చి రొదిర్చెనేని నే
నీరమణీశిరోమణి గ్రహింపక పో నని గట్టిగా నహం
కారము మీఱఁ గంకణము గట్టుక యుండెడు నిప్డు దర్పునం
డౌర రణంబు పెండ్లికొడు కంచు నుతించిరి వీరపుంగవుల్. 155

ఉ. అమ్మెయి నాజివారణఘటావళిఁ గప్పినతూపు లేమనన్
దమ్ములుగాఁ దటాకములనిండుసరమ్ములఁ బుప్పవాటులం
గ్రమ్ముశిలీముఖంబుల ధగద్ధగితోన్నతసౌధగోపురా
గ్రమ్ములయందు వాలెడుఖగమ్ముల నెన్నిన నెన్న శక్యమే.

క. అలుఁగులపోకడలును నై, యలయికలును మీఁదుమిక్కి లైకడు లోనై
జలములు దమతమబావో, బలములు నటఁ బనికి రాక భయవిహ్వలులై. 156

ఆ. ఒక్క మొగముగాఁగ నురికిరి సైనికుల్, దిక్కు మొగముగాఁగఁ జిక్కుభటులు
ద్రొక్కి కీటియలు దటుక్కునఁ బడవైచి, యక్కిరీటి యెదుట నాఁగఁగలరె. 157

వ. ఇత్తెఱంగున జయాంగనాసంగమంబునం బొసంగియుఁ జొక్కు చెమర్పక యక్కురు
వీరుండు సారథ్యనిపుణత్వంబునకు మెచ్చి యిచ్చిగురుఁబోఁడినవారితప్రీతాతి
శయంబునం గౌఁగిలించి యొక్కించుక లేక మోవని నాయురఃస్థలంబున నీకుచ
కుంకుమరేఖ లంటించి మీవారికి నూడు దీర్చితి వని నవ్వుచు, నవ్వలం గొంత
ద వ్వరుగుచున్న ప్రచ్ఛన్నవేషంబునఁ దనరాకకెదురుచూచుచున్న విశారదప్రము
ఖాప్తపరివారంబుల గారవించి మురారిప్రేరితదాశార్హనివేదితాగ్హమార్గంబున మహా
రణ్యంబులును గిరివరేణ్యంబులును నదీనదంబులును జనపదంబులుం గడచి స్వదే
శంబు గాంచి యుల్లాసంబున నందందఁ బరిభ్రమించుచుఁ జనం జనఁ బౌరులవలనం
దెలసి యగ్రజానుశాసనంబున నానాసేనాసమన్వితులై మాద్రీసుతు లెదుర్కొని
యుపాయనానతులు సమర్పింపను పగూహనబహూకృతులొనర్చి దశదిశాదుస్సహ

నిస్సాణప్రముఖనిస్వనంబులు బోరుకలంగ నలంకృతనిస్తులస్తంబేరమారూఢుం డై గగనోల్లేఖిగోపురాధ్వజోల్లోచ ప్రాంచత్సంచయప్రచయప్రచలత్పతాకాచిత్రచ్ఛవివ్యాప్తహేమచ్ఛవిఫలకస్ఫటికచ్ఛవిరాజద్రంభాస్తంభసంజృంభితప్రతిమందిరంబును, విలోకితబిబ్బోకవతీవ్యాకోచలోచనప్రాచుర్యభ్రాజమాన తనూనపోత్సవ దిదృక్షుగృహీతానేకగ్రహసహస్రాంబకసంబిభ్రత్సహస్రాక్షనికరంబును,నీరాజనలాజాక్షతకుసుమకిసలయవ్యాకీర్ణకలశగ్రహాయాతమహీలేఖమహిళాభూయిష్ఠద్రాఘిష్ఠవేదికాంతరంబునగునింద్రప్రస్థపురంబును, సకలజనరంజనకుశలవిశాలకటాక్షకృపారసావేశంబునఁబ్రవేశించిమున్ను సుభద్రముహూర్తంబునసుభద్రాభద్రభద్రేయానం జతుగంతయానంబున శుద్ధాంతంబున కనిపిధౌమ్యాదులకభివందనంబు గావించియాశీర్వాదంబులుగైకొనినిజాగమనసంతోషరసోన్మేషభూషితసుప్రసన్నాననబిసప్రసూనుండును, రత్నసింహాసనాసీనుండునగుధర్మసూనునకుసాష్టాంగం బెరఁగి, భీమసేనునకు నమస్కరించియంతఃపురికేంజనికుంతీదేవికివందనం బాచరించి ద్రుపదనందన నుపచరించి యిష్టాలాపంబుల సుఖం బుండె. 158

చ. అంతట ద్వారకాపురమునందు సభాపరిపాలుఁ డర్జునో
దంతము యాదవుల్ దెలియనట్లు హజారమునందు భేరి య
త్యంతరుషాకషాయితహృదంతరుఁడై చఱపించె మించె ది
గ్దంతిఘటాశ్రవఃపుటభిదాచణభీషణభూరిభాంకృతుల్. 159

క. ఆనాదము విని హలి మొద, లైనయదూద్వహులు పురికి నరుదెంచి సభా
సీనులయి నరునికపటపు, ధానము మఱి మఱియు నడిగి తప్తాశయులై. 160

తే. యతి ననుచు వేషభావల నటమటించి, పొంచి తఱి వేచి కన్నియఁగొంచునరిగె
దొరకుసన్న్యాసమనుమాటతిరము గాఁగ నర్జునుండద్దిరా యెంతదుర్జనుండు. 161

మ. ఏతన్మాత్రమె కార్యభార మని పైయెత్తెన్న కే సేఁడు ని
ర్భీతిన్ బాలికఁ గొంచుఁ బోవ నుచితంబే కండగర్వంబె ను
ర్వీతుల్ యాదవవీరసింహములతో నే నా బలారా బలా
రాతిప్రోద్భవుఁ డెంత సేసె నిది తీరా వీరరాట్పుత్రికిన్. 162

ఉ. వంచన సేసి యిట్లు చెలువం గొనిపోవఁ బ్రలంబవైరి సై
రించునె దుర్మదాధిపవరేణ్యులభూములు దున్ని ధూళి గా
వించఁడె పిండిపిండిగఁ బ్రవీరవరోధికిరీటరత్నము
ల్దంచఁడె ఘోరసీరముసలంబుల వ్యర్థములే ధరించుటల్. 163

క. అని కాళిందీభేదనుఁ, డనువాక్య మొకింత విన్నయంతనె మేఘ
ధ్వనిఁ గరలెడుమదకేసరు, లన యోధాగ్రేసరులు మహామత్సరులై. 164

ఉ. యాదవవార్ధి వల్లీగిరియన్ నుతియాఁగెడుపాటిఁ గ్రుఁడి
చెమ్మదిని నెవ్వఁ డిందులకు మీరలు గావలె నేమి చాలమే
పోదుమె కట్టి తెత్తుమె బుభుప్రభునందనుఁ డెంత వానితం
డేగ్రి దురమం దరిర్చినను లేకు మడంతుము మాటలేటికిన్. 165

తే. అని యుదగ్రహాలగ్రహవ్యగ్రుఁ డైన
యన్నమాటలు సభవార లన్నమాట
లేమి చెఃగామియౌను దాల్మి యోమి భక్త
జనకుశలకామి యలయదుస్వామి కనిరె. 166

క. యదురాజకులశిరోమణి, యదురా మీకొకరుఁ డుచిత మెఱిఁగియుఁబరు లెం
చ దురాప కోప మానుట, చదురా తెగరానిచోట నైరణ తగదే 167

క. ద్రోణాచార్యులశిష్యుఁడు, బాణాసననిపుణుఁ డరినృపాలకమకుటీ
శాణాగ్రతేజతోగ్రకృ, పాణాంచద్భుజుఁ డతండు ప్రభుమాత్రుండే. 168

ఉ. అప్పుగమర్దనుం డయిన నాతని సద్గము దాఁకి నిల్వఁగా
నోపఁడు మత్స్యయంత్రము మహోద్ధతి నేసి స్వయంవరంబునన్
ద్రోపదిఁ గైకొనం జెనకురాజకుమారులపాలెటుంగమే
మాఁపులు మాఁ డగుట్ రిపుచమూఁపులఁ గన్నపుడే కిరీటికిన్. 169

ఉ. మాలిమి లేదు గాన ననుమానము నామదిఁ దోఁచె నప్పుడే
బాలిక సేవ సేయఁ బనుపన్ వలదంటిని గాక దానికే
మీలువు కల్గు మేనమఱఁ దింతయె యాతఁడు నైనదైన నే
లోలత నింక నాగవలిలోపల నిష్ఠుర మేల పల్కఁగన్. 170

ఉ. క్రీడిసమాను లెంచఁ గలరే యిల యోధులలోనఁ బూలఁ బో
నాడఁడు వైరినైన కడనాడఁడు నెయ్యము కోపగించియుం
జూడఁ గలట్టివాఁడు సరసుండు సుభద్రకు హర్షవార్ధిలో
నాడఁగ నంతకంటె నను వైనవరుం డిఁక నెవ్వఁ డవ్వలన్. 171

ఉ. నమ్మినవారు పాండునృపనందను లందఱిలోనఁ బెద్దగా
మిమ్మ గణించు ధర్మజుఁడు మీ రటకున్ విజయంబు సేయ నే
గమ్మదు లేఁగు డించి కడుఁ గన్నులఁ గప్పుకొనుం బదుం డనం
దమ్ముని మాట యన్న జవదాఁటనివాఁ డన సంభ్రమంబుగన్. 172

మ. గజకుంభాగ్రశతాంగపత్తిజలవర్గంబుల్ సమగ్రంబులై
ధ్వజియుంచుం బితృపుత్త్రపౌత్త్ర సుహృదాప్తశ్రేణిఁ గూడంగ శ్రియా
మహుఁడుం దాను సమస్తవస్తుధనసందోహంబుతో వచ్చె స
ర్వజనానందకరంబు గాఁగ నటు లింద్రప్రస్థముం జేరఁగాన్. 173

ఉ. అంతకు మున్నె కృష్ణుఁడు హలాయుధుఁ దోడ్కొని వచ్చి యున్నవా
ర్తాంత మెఱింగి సీరిమోదమున్ నగరిం గయిసేయఁ బంచి య
త్యంతవినీతి ధర్మజుఁడు తమ్ములుఁ దానెదు రేఁగి రేవతీ
కాంతునకుం బ్రణామములు గాన్కలు సేసి యథాక్రమంబునన్. 174

మ. చెలువం దెచ్చుమ నుండి యానుస నునాసీరాత్మజుం డమ్మహా
బలముం జేరఁగఁ బోరు మేగురు దురాపక్రోధముం బాసి పో
వలదం చాఁగిటఁ జేర్చె శంభుజభుజాహంకారరేఖానిర
ర్గళమార్గప్రబలంబు బహుబహాంకారంబు గాఁ బల్కుచున్. 175

ఉ. బావయటంచు వాని నసుపన్ భయభక్తుల మ్రొక్కవచ్చు న
ద్దేవకిపట్టి ధర్మజుఁ దలిత్వరితమ్ముగఁ గ్రుచ్చి యెత్తి త
ద్భావ మెదం గుదుర్పడఁగఁ దాల్చినభంగిఁ గవుంగిలించి మా
కీవ గదయ్య సర్వశుభసంతతు లిచ్చెలు నంచు నెంచుచున్. 176

తే. కడలఁ బలరామకృష్ణులు నడుమఁ దాను, భద్రదంతావళము నెక్కి పాండవేయ
ముఖ్యుఁ డతిరాజసంబున నువ్విలుంగు, లోకకంటకుసంగ వచ్చెను వోలికపుడు.

ఉ. అంతిపురంబులో నరిగి యన్నకు వందన మాచరించు నా
కుంతికి మ్రొక్కి భక్తిఁ దమకుం బ్రణమిల్లిన ద్రౌపదీసతిన్
స్వాంతము రంజిలం బలికి శ్యామహారిం పరిధాను లొప్పి రం
తంతకు నిష్టబాంధవసమాగమసౌఖ్యమునం జెలంగుచున్ 178

క. దొర వెట్టిన హాయి వెట్టెనో, యరు దావహ విడుదు లున్నహావణికలులుపా
పరిభవము నింద్రభోగమె, దొరికెను దమకనని వారుతుది రేకొకరున్ 179

క. వీయముగారికి నిట్లు ప, వీయముగా నుండి వచ్చి పెపులక్రమముల్
దీయముదం బొనరించి కడుం, దీయము కనిపింపఁ గాయుధిష్ఠిరుఁ డనియెన్ 180

క. చనువున బలిమిం గన్నియఁ, గొని వచ్చి వివాహ మాటకు స్వతంత్రులెఁ, గా
నొనరించినార మము ని, ట్లనుకూలతఁ గల్పు బంధు లవనిం గలరే 181

తే. ఆదినారాయణుం డీవు రామసురారం, యునగకులభూష యుండ వీ వరసిచూడ
నిట్టిమీబాంధవము గల్గ నెట్టితపము, సేసినారొ మెుకో మేము సీరపాణి 182

చ. అని ప్రియభాషణంబుల మనోజ్ఞము రంజిల జేయ సంభ్రమం
బున హరి సర్వసన్నహనముం దగ నిల్పెదు రేఁగి పెండ్లికే
సినదొర యెందులే దనఁగఁ జెల్లెలి ముద్దుమఱందిఁ గోరికల్
పెనఁగొనఁ బెండ్లికూఁతుఁగనుఁ బెండ్లికుమారుఁగ జేసి వేడుకన్. 183

సీ. సకలవాద్యములు బోరు కలంగ నెడ ఁ బాక, నలుగులు నులుపాలు నడుచుచుండ
నిఖిలబాంధవరాజనికరంబు మేలైన, యుడుగరల్ గొని వచ్చి పొడ గనంగ
నాశ్రితవిద్వత్కవిశ్రేణులు యశేష్టి, సంభావనలఁ జాల సంభ్రమింప
విందులఁ గర్పూరవీటికాంబరవసం, తముల నెల్లజనంబు తనివి నొందఁ

తే. బ్రియముపినయంబు దాల్మియోపిక యొఁగల్గి, యచ్యుతాగ్రజభీమసేనాగ్రజన్ము
లెంతటిమహాత్ములని జగం బెంచఁ జేసి, రుచితగతి నొప్పవైవాహికోత్సవంబు. 184

ఉ. అంతట నైదునాళ్ళను మహామహిమం దగి దంపతుల్ గృహా
భ్యంతరదేవతార్చనతు నై తన కర్మిలి మ్రొక్కి రుక్మిణీ
కాంతుఁడు వల్కె లేసగవు గ్రమ్మఁగ మీ రిఁక నెల్లకాలముల్
మింతురుగాక శోభనము మీఁద నె శోభనమై ముదంబునన్. 185

క. అని దీవించిన లోలో, నె ముసిముసినవ్వు లొలయ నమ్రానను లై
తనరిరి వా రామాటకు, పునరభివాదనము సేయుచు సొల్పు జనింపన్. 186

చ. తొలఁకెడు ప్రేమ బంధుగులతో మణిపాత్రికలందు నప్పుడు
జ్వలదమృతాన్నముల్ కొలముసామికి నప్పన గాఁగఁ బిండువ
న్నెలబయలన్ భుజించి నెఱి సగన్ సగపాలు గొంచు రా
గులికిన కమ్మపిండె మొక కోమలి యీగొని డిచేసుకన్. 187

ఉ. చందురుతాలి బాగడపుజంటబవంతి ఏడంపయంకము
పుందగులూని పార్శ్వమున గొల్లగుపల్లగ కెంపుటంచు మట్టం
కుం దలిగుండుకంబముల క్రొంజిగిబోదెల పందంగించి పై
పందుల బంచవర్ణమణిజాలకముల్ రహిఁ జూప సొంపలన్. 188

ఉ. బంగరుమేలికంబముల బాటలువాటపుమధ్యరంగముల్
జెంగట జీవరత్నముల చెక్కడపుంబని మించు సెజ్జయి
ల్లుం గల వజ్రపుం బలుక లోప హసంగిన నొప్పు చప్పర
మ్ముం గలభావచిత్రనవమోహనకేళిగృహాంతరంబునన్. 189

చ. కెలకుల వజ్రముల్ నడుమ గెంపులు మూలల ముత్తెముల్ పగ
స్థలముల, బచ్చలుం దసరి జాతి దగం బని హర్మ్యసందముల్

వెలయఁగ దేరి చూడ గడు వింతయు గోటికి గోటి యైనను
న్వెలువ యొనర్పరానియొకనిద్దపుమంచముపై వసింపగన్ 190

ఉ. గోవజవాదికస్తురియు కుంకుమ గంధము పైడిగిన్నెలన్
దావి గుబుల్కొనం గెలకు దార్చిరి పంజరకీరశారికల్
దేవ పరాకు సామి యని తెల్పగ రత్నపుగీలుబొమ్మలే
కావలె గొంద ఱందు నుడిగంపుటొయారపుముద్దుజవ్వనుల్. 191

క. అంచెలిఁ గొందలిరుంబోం, డ్లందలికందళితశుకముఖాలాపరసం
బంచలిమంగలిమంబులు, నందళిబొందళ్ళి తెరలు నవలం గలవే. 192

ఉ. చక్కదనంబు లెల్ల నొక చక్కినె దొంతరగాగ నిల్పినో
యొక్కడ జూడ జూక్కి కది యే పిడిపట్టగు జూడ జూడగా
మిక్కిలి వింతరైయి మెఱయు మెచ్చులకు న్నెలవీ దొకింత యు
మ్మక్క నుతింపగా దరమె యీ వడకింటివిలాససంపదల్. 193

తే. ఉండె నరపతి యందు మే నుబ్బుచుండ,నఖిలసామ్రాజ్యమేలినయంతవేడ్క
రమ్య మగునిల్లు మేలైనరాజముఖియు, గల్గె నట యంతకన్న భాగ్యంబుకలదె

క. అంతట ప్రౌఢసఖీతతి, కాంతామణి గాంతుకడకు గదియించుట కై
వింతగ మోమున జెలునగ, సంత గనంబడగ ముదితహృదయాంబుజ లై. 195

సీ. జడకుచ్చు గైసేయుమడువు చేడియ కురుల్, వేనలి వట్టిన వీడకుండ
జేర్చుక్క సతి యింద తీర్చుము తిలకంబు,కస్తూరిచెమటచే గరగకుండ
గొనుజంటఁబైక గుంకుమగంద మలదుమో, చెలి యెంత యొరసినఁజిటులకుండ
మొలనూలిదిగొ బోటిచలువ పొందుగగట్టు,సయ్యాటలని నీవి సడలకుండ.

తే. తరుణికిఁ బయిచ్చుదగ మెచ్చు తప్ప దనుచు,నేరుపరులైనవారిగా మేలుపలుక
గాంతనవసంగమార్హశృంగారవిభవ, లీల నలరించిరి రాజవరాలి నపుడు. 196

క. తడ వేటికి లేజవ్వని, విడె మీవలె బతికి మంచివేళ నుమీ యి
ప్పుడు రాకన్నియ వల్లభు, కడ బెనగుదు గాక పెనగ గా నిట దగునే 197

సీ. ప్రియముతో రమ్మని పిలిచిన జేర బో, యెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
చెంత గూర్చుండగ జేజూచి గూరుచుం, డెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
పిడెము చేతి కొసంగ వినయంబుతోడ నం, దెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ
మధురోక్తి విన గోరి మాటాడ మాఱువ, ల్కెదవు గా కూరకుండెదవు సుమ్మ

తే. కాకవిభుండైన గొంత సిగ్గరితనంబు,గడలుకొనియున్న గ్రిక్కున గడకు రాక
చక్కగ నొకింతసేపటు సమ్ముఖమున, నిలువుమీ రత్నపాంచాలిచెలువమీతి.

క. అనవలసి యుంటి మింతే, నినుఁ జూచిన నిందిరాతనయునికి నిఁద్రరతనూ
జానిఁ జూచిన నీకును మఱి, మన సూరక యున్నె పూర్ణిమాచంద్రముఖీ. 199

సీ. చిలుక నీచేఁగాక చెలిచేత నుండదే, నిమిరి యప్పుడె మాట నేర్పవలెనె
రొదుటఁ గాసెన వేయు కిడినారు కమ్మని, వీణ యిప్పుడె మేళవింపవలెనె
పటముగానుకఁ దెచ్చిపట్టిన నిప్పుడే చిత్తర్వునకు హార్వు చెప్పవలెనె
మంచిమాటలు దోఁచెనంచును బలకరో, నిప్పుడె కవిత వ్రాయింపవలెనె

తే. గంట నెప్పి సవారిఁ ద్రోఁగంట గనెదు, లెండుపోదమటన్న నటుండు మనెదు
వడిగ రావమ్మ కంచియె పడుకటిల్లు, కన్నియలఁగంటిమిటు లెందుఁగానమమ్మ.

ఉ. ఎక్కడ నైన వేడుక మెయిన్ శుభవేళలఁ బాను పెక్కఁగో
నొక్కనుమంత సిగ్గు వడుచుండెడు రేజవరాండ్రు లేరొ యో
యక్క యిదేమి యింత గలదా మఱి రే పిటు వంటివారె పో
దక్కఁ బెనంగువారలు సదా మగనిం బిగికౌఁగిలింతలన్. 201

క. ఏకతమునఁ జెప్పెదుమో, కాకందఱు వినెడునట్లు గాఁ జెప్పెదుమో
మా కొక్కటి దోఁచినయది, నీ కెక్కడఁ గోప మగునొ నీరేజముఖీ. 202

ఉ. కేవలభక్తితో నచటఁ గేలివనంబున నీవు సారెకు
న్సేవ లొనర్చుచోఁ గలుగునే కత యేకత నిందు వచ్చెగోఁ
ద్రోవల నిల్తు రేకత వధూవరు లిద్దఱు నొక్కటైనచో
నేవగఁ బాఱునో మనను లెవ్వరెఱుంగుదు రమ్మ జవ్వనీ. 203

ఉ. వేగిరకాఁడు మన్మథుఁడు వెన్కను ముందును జూడఁ డంతకున్
వేగిరకాఁడు నీవిభుఁడు వీరిఁగటాక్షములందఱయేలఁ జా
ల్వేగిరకత్తె వీ వుచితలీలఁ దలంతువొ వేళ యెంతువో
యీగరువంపుసిగ్గు లవు డెక్కడనుండు సరోజలోచనా. 204

ఉ. కన్నులఁ జేసి చూచినమొగ మ్మిటు దిప్పినఁ జే విదిర్చి నం
గన్నబొమల్ ముడించినను గాదన మందుల కేమి యున్న మీ
రున్న తెఱంగు నంగకము లున్న తెఱంగుఁ దలంచి చూచినం
గన్నియ మాకు నమ్మికలు గావు సుమీ పదిలక్షలేనియూఁకా. 205

తే. అయెఁ గాకుండె మంచిదే యందు కేమి, కొంతసేపిటు నవ్వితి మింతె కుము
చాలు నీకైన జాగేల సరసములనె, పొద్దు పోయెడుఁ బదవమ్మ ముద్దుగుమ్మ.

చ. అని కయిదండ యొక్క మృదుపల్లవపాణి యొసంగ నొక్క మో
హనవమార్తికోపమనఖాంకుర పావట చక్కనువ్వ శో

భవశకునమ్ము లొక్క కలభాషిణి ముందరఁ జెల్వ మందగా
మని యనుచెల్ల నప్పు డనుమిక్కిలిగాఁ దనయందు నిల్పఁగన్. 207

ఉ. తాలిమిఁ గుందఁగఁ గ్రొక్కి మదిఁ దత్తరమున్ దమియున్ భయంబు హే
రాళము గాఁగ నైనఁ జెమట గ్రమ్మఁగఁ గొంకుచు మెల్ల మెల్ల నే
బాలిక యేఁగుదెంచె విభుపాలికిఁ బ్రాణసఖుల్ ద్రిమల్పఁగా
యేలిక మ్రోలకున్ మనవి సేఁగెదునయ్యభిమానిపోలికన్. 208

ఉ. చంచలనేత్రి రాఁ గలఁగుసంభ్రమ మే మనవచ్చు వాసనల్
ముంచుకొనెన్ సమస్తగృహముల్ మిఱుమిట్లుగ గొంచు నల్గడల్
ముంచుకొనెం దనూరుచులు ముంగిటి కించుక రాక తొల్తనే
ముంచుకొనెన్ నృపాలునకు మోహముఁ గోర్కులు నెమ్మనంబునన్. 209

తే. మఱుఁగఁ గోరెడుకన్నియ తెఱఁగుఁ జూచి
చూడఁ గోరెడియావరాంగుజాడఁ జూచి
వలఁతు లయినట్టియాకూర్మి పొలఁతు లపుడు
కూర్చి సమకూర్చి యిరువురఁ గూర్చి యనిరి. 210

తే. తెర దానెట్లు గడపెనో తెలియరాదు, తేరు గదలించునట్లు దోతేరవలసెఁ
గన్నె యిందాఁక నేమెఱుంగదు సుమయ్య, తేరుగడకాఁగ మెల్లనె దిద్దుకొనుము.

క. పాటలబింబాధర కని, గాటుల కోప దని వలువగలు తెలుపంగా
నేటికి నెఱింగి నడుపుము, మీటిన విచ్చుచనుదోయి మీచేతి దిఁకన్ 212

తే మీగ లెఱుఁగంగ వలయు శృంగారమెల్ల
యువతితిలకంబుకంటె నోనవమనోజ
విభుఁడు మది మెచ్చి కర్పూరవీటి యొసఁగ
ముద్దుమోగ మెత్తరాద యోమోహనాంగి. 213

క. వలరాజు కొల్చునంతటి, చెలువుఁడు నినుఁ గూడఁ గలిగెఁ జెప్పెడిదేమి
కలఁ డిఁక నీపాలింటన్, జెలియా యలచఁదమామకేజేయెపుడున్. 214

క. రావక్క వక్కలాకులు, గోవక్క శుభోత్తరముగఁ బాగ్బన విభుచే
నీవక్క సేవ సేయుము, నీ వక్కఱ కలిగి రమణునికిఁ జిత్తము రాఁగన్ 215

తే అనుచుఁ గప్పురబాగాలు నాకుమడుపు
లచ్చకోరాక్షి చేతి కందిచ్చి మిగుల
నంతికము సేర్చి చేపట్టు మయ్య కోర్కె
లొదవఁ గాఁ జేయు నాసామి యువతిశయము 216

క. అని కన్నియ హస్తాబ్జముఁ, దనశ్రీహస్తమున జేర్పఁ దాత్పర్యమునన్
గొని యామాటల చతురత, మనమున మెచ్చుకొనురసికమణి వేమాఱున్ 217

చ. కలయఁగ మంచిలగ్న మిది గట్టిగ నే గడె లెన్నియయ్యెనో
తెలిపెద నంచు నోర్తుఁ జనుదేర దదే మని యోర్తు నెచ్చెలుం
బిలిచెద నంచు నోర్తు నొకనే [illegible] నాఁటటు లేఁగి రింపు [illegible]
చ్చెలియవెంటనే సగము సిగ్గరిగెన్ దరుణీలలామకున్ 218

ఉ. పంచశిలీముఖంబులను బచ్చనివిల్లును బూని యెక్కుసం
ధించుచు నిర్వ్యరం బెనఁచి నెమ్మిఁగరంచుకడంకఁ జూడుమీ
యుంచు గవాక్షసీమ నపు డాయెలతెమ్మరఁ గూడి వేడుకన్
బొంచులునూడఁగాఁ దొణఁగెఁ బో మకరాంధకుఁడు గానకుండఁగన్ 219

తే. పతియు సతి కేలుపట్టినపట్టు [illegible]డక
పెడమఱల వామకరమునఁ బిరుదుఁ జుట్టి
పట్టి రా నీడ్చి కూర్చుండఁ బెట్టినపుడు
తొడ తొడయుఁ దాఁకఁ దమిసిగ్గు గడకు నూఁక 220

సీ. నెఱికొప్పుఁ గొనగోర నిమిరినయంతనే, తళుకులేముద్దుఁజెక్కిలి చెమర్చెఁ
దళుకులేముద్దుఁజెక్కిలినొక్కినంతనే, వలిగుబ్బచనుఁగవ పులకరించె
వలిగుబ్బచనుఁగవ నలమినయంతనే, నతనాభినీవిబంధంబు ప్రిదిలె
నతనాభినీవిబంధము వంటునంతనే, తను వెల్లఁ బరవశత్వంబు నొందె
తే. నవల జెప్పెడి దేమి యానవరసికుఁడు, తావిచంగావిచక్కెర మోవి గ్రోలి
కుసుమశరుకేళి నేమేమి గుఱుతులిడెనొ, బాలయెఱుంగదు సౌఖ్యాబ్ధిఁ దేలియపుడు

క. గాఢాలింగనవిముఖము, రూఢాంగస్వేదభరము రుంద్ర వ్రీడా
గూఢాపాంగము నగుచు న, వోఢాసంగమము వేడుకొసఁగెం బతికిన్ 223

సీ. వీడుకొప్పునసామ విరిదండ దలి గ్రమ్మ, గమ్మకస్తురిబొట్టు చెమ్మగిల్ల
దనువున మేలూత్రత తావిమాత్రమె చిక్క, జిక్కు చన్నవపయల్ చిక్కువడఁగ
నొసలిపై ముంగురుల్ మసరి ముద్దునటింప, జూ పంతకంతకు సొలపు జూప
జిన్నారిచెక్కులం జెమట జిత్తడినొంద, వందంద యూర్పులు సందడింప
తే. నపుడు సమ్మతి పడివేడ ననగి పెనగి, లోనుగాకుండియును మృగీవిలోలనయన
యతని నానందవార్ధి నోలార్చెనౌర, కలయికల గల్గుహాయిపులకలిమివలన 228

తే. నొక్కపలుమొన బలుమొలనొక్క నేర్పు, నంటి గోరులచే గళలంట నేర్పు
జొక్కబిగిగౌగిలింతలఁ జొక్క నేర్పు, జెలువుడు నవోఢ బ్రౌఢ నా జేయు నపుడు

సీ. జిలిబిలివలినారి మొలకలెమ్మెరలుగ, మ్రానిమేలితావుల ననసరించు
లనదుచేనియ లాని యలరుతుమ్మెద, దిమ్ము జంటచూపులవెనువెంటదిరుగ
జిగురాకుమేతల బొవ గొందుకోయిలల్, పాటల సీటు వెంబడి వెలుంగ
గుల్కుబల్కులముద్దు గుల్కు చిల్కలనేర్పు, పలుకులబెళుకులపజ్జ నిలువ
తే. సతియు బతియును నారామతతుల సతుల
రతుల బెనగిరి చతురత లతిశయిల్ల
దొలుత డము సేచువారలె కొలిచి యుండ
వేడ్కకన్నను మతి వేఱె వేడ్క గలదె 225

క. నెల మసలె నంత గాంతకు, నెలకొనె వేవిళ్ళు పెల్లు నిద్రపు మేనం
దళతళ మని మెయిపూతల, తళతళ నప్పుకొత్త గ్రొత్తధవళిమ దోచెన్ 226

సీ. కలదు లేదో యనుకొను గానఁగ నయ్యె, నొప్పుల నలసత గప్పుకొనియెఁ
గులుకు జన్నుబ్బులు వలుదలై మొలఁగొక్క, నూఁగారు పైఁగప్పునూలుకొనిరు
జక్కటద్దంబుల నెక్కొనెఁ దళినిగ్గు, బడలిక నడుపులఁ గడలుకొనియెఁ
జిట్టాటచెమటల చిత్తడి మెయినిండె, సారెకు నూర్పులు సందడించె
తే. నరుచి గన్పించె నొక చెల్వ మంకురించెఁ
దలులు నమ మయ్యెఁ జిట్టుముల్ దలచు మీఱె
మొలచెఁ గోర్కులు నెమ్మేని నిలిచె నలఁత
నెలఁత కేర్పడెఁ దొలుచూలు నిలుచు నిపుడు. 227

మ. కలుముల్ కన్నులఁ జిల్కుకల్కి మరునిం గన్నట్టిచందాన నా
కలశాంభోనిధివీచికల్ప తరువుం గన్నట్టి యందంబునన్
గలకంఠీకులరత్న మంత శుభలగ్నంబందు నిం పొదంగాఁ
గులదీపం బగునట్టిపట్టిఁ గనె దిక్కుల్ దల్పె బెం పెక్కఁగన్. 228

క. బుధవిభునుతునకుఁ దనయుఁడు, ప్రభవించినసమయమున సుబాలునఁ గురిసెన్
నభమున సుమనోవర్షము, శుభశుభనినదములఁ గ్రిందుకొనె దుందుభులున్. 229

గీ. అపుడు పార్థుఁడు శుభలేఖ ననుప ననుప, మానవిభవుండు శౌరి సమానమాన
వాధినాథులు గొలువంగ నరుగుదెంచె, నెలమితో సుత పాండవు లెదురుకొనఁగ

క. హలి సాత్యకితోడఁ గుతూ,హలియై తనసరస రాఁగ నంగనయును దా
నల బలరిపునుతునగరికి, నలబలము జెలంగ నరిగె హరి గడు వేడ్కన్. 231

క. మన్యునివర్జితుఁడల శత,మన్యుతమాభవుఁడు లోకమాన్యవిపశ్చి
న్మాన్యుల యనుమతి సుతు నభి, మన్యుం డనిపేరు వెట్టె మదిముద మొదవన్. 232

క. చెల్లెలిని మఱఁదికిఁ దే, నల్లునకు ననర్ఘ్యమణిమయాభరణంబుల్
వల్లభయౌఁ దాను యదుకుల, వల్లభుఁ డప్పుడొసఁగె బంధువర్గము మెచ్చన్. 283

తే. కువలయాక్షులు పెనుచు మక్కువలవలన, నేఁటఁ బెరిఁగెడి వాఁడొక్కొ పూఁటఁ బెరిఁగె
మెల్లమెల్లన శైశవ మెల్ల జాఱ, నంద యౌవన మారాజనందనుండు. 284

సీ. మనుమార్గమున భూమి మనుమార్గమంతయు, స్థిరబుద్ధియగు యుధిష్ఠిరుఁడు దెలుపఁ
బాటవనద్వైరిపాటనక్రియ మెల్ల, దనవర్తితుఁడు వృకోదరుఁడు దెలుప
రంగదుత్తుంగతురంగాధిరోహము, ద్దండబాహుఁడు నకులుండు దెలుప
సురభిరతుణకీర్తి నఖిలదిఙ్మండలుం డగుతఁ సుజన్ముఁడు దెలుప

తే. వివిధకోదండపాండిత్యవిలసనంబు, తాను దెలుపంగ నేర్చినతనయుఁ డప్పుడు
సేవ సేయఁగ సంతతశ్రీ దెలుంగ, నిరయఁడలరారె శౌర్యతవిజయుఁడగుచు. 285

క. శ్రీరాజిలు రఘునాథో, ర్వీరమణుని పేరఁ జెలఁగు విజయవిలాసం
బారోగ్యభాగ్యసంపత్, సారస్వతజయము లొసఁగుఁ జదివిన వినినన్. 286

—— ఆశ్వాసాంతము ——

ఉ. శ్వేతగశైలలాంఛన విశిష్టగ శుభ్రయశోవిశాల ధా
రాళగళన్మదద్విరదరాజినిరాజితభాంగణా రఘూ
త్తాలగరిష్ఠదానపదవీపరితోషిత శాలగౌతమీ
చోళకవిద్విజస్తుతవచోలగ చోలగమానభంజనా. 287

స్రగ్విణి. దుగ్ధవారాశిదోద్యోతికీర్తి సుధా. భుగ్గరీణామనాగోభగవర్తి దయా
దృగ్గతాశేషధాత్రీ మరున్నిస్సృతా, స్నిగ్ధసారస్వతస్నిద్ధసారస్వతా. 288

గద్యము. ఇది శ్రీసూర్యనారాయణ వరప్రసాదలబ్ధప్రసిద్ధసారస్వతసుధాసారజనిత
యశోలతాంకూర చేమకూర లక్ష్మణామాత్య తనయ వినయధురీణ సకల
కళాప్రవీణాచ్యుతేంద్రరఘునాథభూపాలదత్తహాటకముస్త
కటకవిరాజమాన వేంకటకవిరాజప్రణీతంబయిన
విజయవిలాసంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ
సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము
సంపూర్ణము.

శ్రీసీతారామాంజనేయ ముద్రాక్షరశాల రాజమహేంద్రవరము.

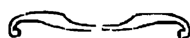
పూర్వకవుల పద్యకావ్యములు.

వైజయంతీవిలాసము

అను

(విప్రనారాయణ చరిత్రము).

సారంగు తమ్మయామాత్య విరచితము రు 0—12—0.

స్వారోచిష

మనుచరిత్రము

అల్లసాని పెద్దనకవి విరచితము రు 1—0—0.

ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము

పింగళి సూరనార్య ప్రణీతము రు 1—0—0.

కొండపల్లి వీరవెంకయ్య, బుక్ సెల్లర్, ఇన్నిసుపేట, రాజమండ్రి.